

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	574
Land:	Irak
Kilde:	Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Irak Landeprofil 2011
Udgivet:	1. oktober 2011
Optaget på baggrundsmaterialet:	5. december 2012

Oktober 2011

Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation, der arbejder med flygtninge og fordrevne i mere end tredive lande samt med rådgivning af asylansøgere i Danmark.

Dansk Flygtningehjælps landeprofiler er et uddrag af aktuelle, asylrelevante baggrundsoplysninger om et enkelt land. Landeprofilerne er baseret på oplysninger indsamlet af andre aktører og er således ikke et udtryk for Dansk Flygtningehjælps egne oplysninger eller holdninger.

1.	GENERELLE OPLYSNINGER OM GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE FORHOLD	4
1.1	GEOGRAFI OG BEFOLKNING	4
1.2	HISTORISK UDVIKLING I HOVEDTRÆK	4
1.3	POLITISK SYSTEM	6
1.4	REGIONEN KURDISTAN	7
1.5	DE OMSTRIDTE OMRÅDER	8
2.	DEN SENESTE POLITISKE OG SIKKERHEDSMÆSSIGE UDVIKLING	9
3.	MENNESKERETTIGHEDSSITUATIONEN	10
3.1	GENERELT	10
3.2	MYNDIGHEDSBESKYTTELSE	12
4.	SÆRLIGT UDSATTE GRUPPER	13
4.1	UISLAMISK ADFÆRD OG "ÆRESRELATERET" VOLD	13
4.2	SEKTERISK VOLD	15
4.3	BLANDEDE ÆGTESKABER	15
4.4	KONVERTITTER	16
4.5	RELIGIØSE OG ETNISKE MINDRETAL	16
4.5.1	Wahhabier og Bahaier	17
4.5.2	Kristne	18
4.5.3	Sabæere/mandæere	19
4.5.4	Jøder	20
4.5.5	Yezidier	20
4.5.6	Shabaker	21
4.5.7	Kaka 'i	22
4.5.8	Assyrere, kaldæere, turkmenere, kurdere og roma	22
4.5.9	Mindretal i nord	23
4.6	KVINDER	24
4.7	BØRN	29
4.8	SEKSUEL ORIENTERING OG IDENTITET	30
4.9	OPPOSITIONSGRUPPER, POLITISKE AKTIVISTER OG FORMODEDE POLITISKE MODSTANDERE	31
4.9.1	Personer, der arbejder for de irakiske myndigheder eller internationale aktører	31
4.9.2	Baath-medlemmer eller andre knyttet til det tidligere styre	32
4.9.3	Journalister	33
4.9.4	Islamiske grupper og andre i politisk opposition til PUK og KDP	34
4.9.5	Akademikere og andre højtuddannede	34
5.	INTERNT FLUGT ALTERNATIV (IFA) TIL KRI	35
6.	UNHCR'S ANBEFALINGER, HERUNDER INTERNT FLUGT ALTERNATIV	37
7.	DANSK ASYLPRAKSIS	40
6.1	OVERBLIK	40
6.2	ASYL	41
6.2.1	Religiøse minoriteter	41
6.2.2	Sekterisk vold	42
6.2.3	Tilknytning til Saddam Husseins styre	43
6.2.4	Æresrelateret forfølgelse og retten til familieliv	43
6.2.5	Konflikt med militser og væbnede grupper, herunder islamiske militser	44
6.3	AFSLAG	45
6.3.1	Troværdighed	45
6.3.2	Ikke asylrelevante konflikter og generel forfølgelse og chikane, herunder IFA	46
6.4	AFSLUTTENDE SAMMENLIGNING MED UNHCR GUIDELINES AF JULI 2010	48
7.	DANSK UDSENDELSESPRAKSIS	48
8.	LITTERATURLISTE	50

1. Generelle oplysninger om geografiske og demografiske forhold

1.1 Geografi og befolkning

Irak er et mellemøstligt land, der er omgivet af nabolandene Tyrkiet, Iran, Kuwait, Saudi Arabien, Jordan og Syrien, og som grænser op til den persiske golf.

Iraks befolkning er på ca. 30 millioner¹. Befolkningen er sammensat af arabere (75-80%), kurdere (15-20 %), og adskillige mindre etniske grupper, såsom turkmenere, armenere, assyrere og kaldæere. Omkring 97 % af den irakiske befolkning er muslimer, heraf er ca. 60-65 % shiamuslimer og cirka 32-37 % sunnimuslimer). De resterende 3 % af befolkningen udgøres primært af kristne grupper, såsom armener, assyrer, kaldæer og syriakker, men rummer også andre minoriteter². Nylige estimater indikerer dog, at den kristne befolkningsgruppe i Irak er faldet med op til 50 % siden Saddam Husseins regime faldt i 2003³.

Arabisk og kurdisk er officielle sprog i Irak. Kurdisk er det officielle sprog i de områder, der hører under det kurdiske selvstyre. Andre talte sprog er turkmensk, assyrisk og armensk. Arabisk er det mest udbredte sprog og tales af over tre fjerdedele af befolkningen, mens cirka en femtedel af befolkningen taler kurdisk i en af de to hoveddialekter⁴.

1.2 Historisk udvikling i hovedtræk

Irak var tidligere under osmannisk herredømme. Under første verdenskrig blev Irak besat af Storbritannien og blev fra 1920 til 1932 administreret som et britisk mandatområde under Folkeforbundet. Det britiske styre indrettede et konstitutionelt demokrati, der privilegerede den sunniarabiske minoritetsgruppe på bekostning af kurderne og de shiamuslimske arabere. I 1932 blev Irak et uafhængigt kongedømme, der i 1958 blev omstyrtet ved et kup og en republik blev udråbt.⁵

Et nyt kup bragte i 1968 Baath partiet til magten. Baath-partiet blev kontrolleret af sunnimuslimer. Fra 1979 og indtil foråret 2003 var Saddam Hussein Baath-partiets leder og landets hersker⁶.

¹ 30.399.572, estimat fra juli 2011, se CIA The World Factbook.

² Religiøse og andre etniske minoriteter omfatter Baha'ier, beduiner, sorte irakere, Circassians, Kaka'i, palæstinensere, romaer, sabean mandaere, shabaker og yezidier. Derudover er der 8 medlemmer af det jødiske trossamfund. se MRG International, juli 2011, s 216.

³ CIA The World Factbook, Iraq

⁴ Encyclopædia Britannica

⁵ Freedom House, maj 2011 og CIA World Fact Book, Iraq, anvendt den 15. september 2011.

⁶ Ibid.

Saddam Husseins regeringstid var præget af en række krige og konflikter. I 1980 indledte Saddam Hussein en cirka ti år lang krig mod nabolandet Iran. Op mod en million mennesker mistede livet i denne konflikt.⁷ Krigen efterlod Irak med de største militære enheder i Golfregionen, men også med en meget stor gæld og et kurdisk oprør i de nordlige bjerge. Den irakiske regering undertrykte dette oprør ved at bruge kemiske og biologiske våben mod civile mål, herunder et angreb med kemiske våben på den kurdiske by Halabja, der dræbte tusindvis af civile⁸.

Den irakiske regering hævdede, at Kuwait under Den iransk-irakiske krig ulovligt havde tilegnet sig olie fra et stort oliefelt på grænsen mellem Irak og Kuwait. Da Kuwait ikke ville gøre indrømmelser til dette, besatte Irak i august 1990 Kuwait. Dette udløste en voldsom international reaktion og den internationale alliance krævede Iraks tilbagetrækning. Da dette ikke lykkedes, indledte alliancen i januar 1991 en militær aktion og Irak blev tvunget til at opgive besættelsen og indgå en betingelsesløs våbenhvile⁹.

Nederlaget for regeringen i Bagdad udløste et dobbelt internt irakisk opgør, idet både den shia-muslimske befolkning i den sydlige del af landet og kurderne i nord gjorde oprør. Begge oprør blev nedkæmpet af regeringen. For at beskytte kurderne oprettede den internationale, militære koalition i 1992 en flyveforbudszone nord for den 36. breddegrad. Denne flyveforbudszone blev et helle for kurderne, der tillod dem at etablere et kurdisk selvstyre, Kurdistan Region of Iraq, KRI.

I forbindelse med våbenhvilen blev de irakiske myndigheder tvunget til at lade internationale våbeninspektører inspicere landets våbenindustri. En FN-resolution slog fast, at Iraks atomare anlæg skulle kontrolleres og landets lagre af kemiske masseødelæggelsesvåben tilintetgøres¹⁰.

I marts 2003 besluttede USA støttet af den britiske og andre regeringer, herunder den danske, at gå i krig mod Irak på baggrund af anklager om fremstilling og oplagring af masseødelæggelsesvåben. Forud var gået et længere diplomatisk forspil, hvorunder det ikke var lykkedes USA og dets allierede at få FN's Sikkerhedsråds støtte til et angreb på Irak. Den 9. april faldt regeringen i Bagdad, og 1. maj erklærede USAs præsident officielt krigshandlingerne for afsluttede. Der blev nedsat en amerikansk ledet overgangsadministration til at administrere landet¹¹. Den midlertidige administration opløste det irakiske militær og forhindrede medlemmer af Baath-partiet i at tjene i regeringen eller i de nye sikkerhedsstyr-

⁷ BBC News – Iraq Timeline, anvendt den 18. september 2011

⁸ US Department of State, maj 2011.

⁹ Gyldendals åbne encyklopædi. Opslag ”Irak”, anvendt 18. september 2011.

¹⁰ Gyldendals åbne encyklopædi. Opslag ”Irak”, anvendt 18. september 2011.

¹¹ Gyldendals åbne encyklopædi. Opslag ”Irak”, anvendt 18. september 2011 og Freedom House, maj 2011.

ker. Resultatet af dette var et sikkerhedsvakuum, der medførte udbredt plyndring, skader på infrastrukturen og akut mangel på elektricitet og vand¹².

Løse netværk af tidligere Baath embedsmænd, sunniarabiske stammemedlemmer og militante islamister associeret med Al-Qaeda udnyttede den sunniarabiske frustration med *de-bahtificeringen* af den irakiske administration og militær og det forestående magtskifte mod den shiamuslimske majoritetsbefolkning og begyndte at organisere og finansiere et oprør, der hurtigt tog til i styrke i slutningen af 2003 og i 2004¹³.

I slutningen af juni 2004 ophørte besættelsen formelt og magten blev overdraget til en midlertidig irakisk regering, der skulle lede landet frem mod valg til et overgangsparlament den 30. januar 2005. Udfaldet af dette valg blev, at shiamuslimerne og kurderne, som tidligere var undertrykt og forfulgt af det gamle styre fik et flertal af stemmerne¹⁴.

Ved det seneste parlamentsvalg i marts 2010 vandt koalitionen *Iraqi National Movement* ledet af den tidligere premierminister Ayad Allawi de fleste pladser (91 mandater). Herefter fulgte den nuværende premierminister Nuri al-Malikis koalition, *State of Law* (89 mandater). Den kurdiske blok – ledet af KDP-formanden Maud Barzani og PUK formanden Jalal Talabani – vandt samlet 57 mandater. Muqtada al-sadrs *Iraqi National Alliance* vandt 70 mandater. Jalal Talabani blev i november 2010 valgt til endnu en periode som præsident, mens Nuri al-Maliki i december fik endnu en periode som premierminister¹⁵.

1.3 Politisk system

Iraks forfatning blev vedtaget i oktober 2005 og fastlægger, at Irak er et føderalt demokrati. Forfatningen sikrer basale rettigheder.

Iraks lovgivende forsamling består af et valgt *Council of representatives* (COR). Efter valget i marts 2010 omfatter COR 325 repræsentanter. Mindst en fjerdedel af medlemmerne af COR skal være kvinder.

Den udøvende myndighed består af en præsident og op til tre vicepræsidenter. Præsidenten er statsoverhoved og skal beskytte forfatningen og sikre statens enhed. Premierministeren er den direkte ud-

¹² Freedom House, maj 2011

¹³ Freedom House, maj 2011.

¹⁴ BBC News – Iraq Timeline, anvendt 18. september 2011.

¹⁵ USSD, Background Note: Iraq, maj 2011, s. 5 ff

øvende myndighed og øverstkommanderende. Præsidenten og vice-præsidenterne vælges af COR. Premierministeren nomineres af præsidenten, men skal godkendes af et flertal af COR¹⁶.

I et forsøg på at undgå den form for centralisering af magten, som fandt sted under Saddam Hussein blev en lov, der sætter nogle stærke provinsråd op vedtaget i 2008. Provinsrådene råder over den lokale allokering af ressourcer. Irak er opdelt i 18 provinser og det første valg til disse provinsråd blev afholdt i januar 2010.¹⁷

Iraks dømmende myndighed er formelt uafhængig og består af *Higher Judicial Council*, der har den føderale juridiske magt og tilser de føderale domstole, *Federal Supreme Court*, Court of Cassation, offentlig anklagemyndighed, Judiciary Oversight Commission og andre føderale domstole¹⁸.

1.4 Regionen Kurdistan

Den irakiske forfatning anerkender de områder i Nordirak, der pr. marts 2003 var under selvstændig kurdisk administration, som regionen Kurdistan, Kurdistan Region of Iraq (KRI) og Kurdistan Regional Government (KRG) som regionens legitime styre. Området kom under PUK (Patriotic Union of Kurdistan) og KDP's (Kurdistan Democratic Party) kontrol, efter at USA i 1991 håndhævede en "no-flight" zone nord for den 36. breddegrad. De to fraktioner kæmpede åbent mod hinanden i midten af 90'erne, men blev forsonet og formede KRG¹⁹. KRI dækker størstedelen af de tre nordligste provinser Dohuk, Erbil og Sulaymaniya og mindre dele af de tre provinser Kirkuk, Diyala og Nineve. Området udgør en særskilt enhed inden for staten Irak med sit eget flag, militære enheder og sprog²⁰.

Valget til det regionale kurdiske parlament i juli 2009 havde en høj valgdeltagelse og gav næsten en fjerdedel af stemmerne til oppositionsblokken kaldet Goran (forandring)²¹. De 111 sæder i parlamentet domineres dog fortsat af PUK og KDP. De regionale ledere udtrykker deres ønske om at forblive en del af det føderale Irak, men kurdiske sikkerhedsstyrker opretholder en de facto grænse med resten af Irak, og irakiske arabere behandles ofte som udlændinge i KRI²².

¹⁶ USSD, Background Note: Iraq, maj 2011, s. 4 ff.

¹⁷ Congressional research Service, august 2011, s. 5

¹⁸ USSD, Background Note: Iraq, maj 2011, s. 4 ff.

¹⁹ Freedom House, maj 2011

²⁰ Freedom House, maj 2011

²¹ Freedom House, maj 2011

²² Freedom House, maj 2011

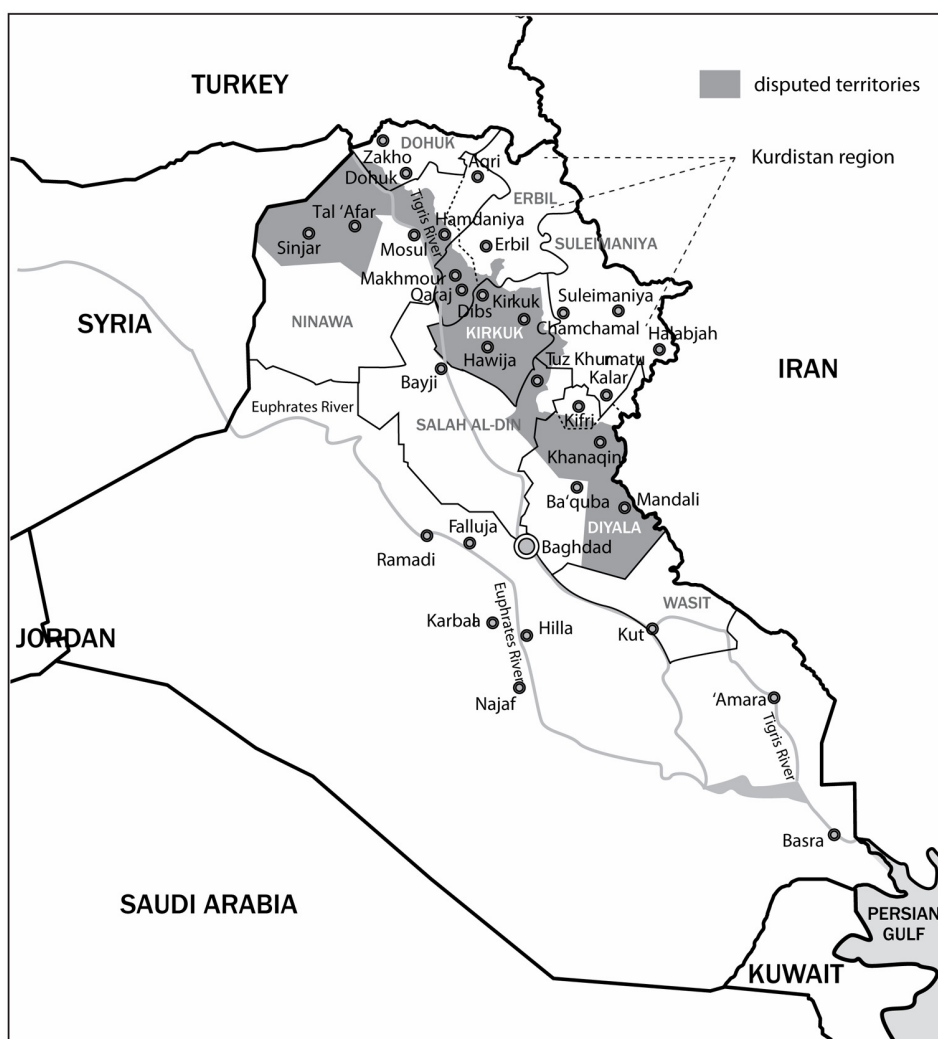
1.5 De omstridte områder

Der er fortsat spændinger langs de facto grænsen mellem KRI og resten af Irak. Status for området syd for den kurdisk administrerede region er omstridt. Området omfatter blandt andet den strategisk vigtige by Kirkuk, der er rig på olie. De kurdiske ledere ønsker at inkorporere Kirkuk i den kurdiske region, mens de fleste arabiske ledere ønsker at se Kirkuk under direkte kontrol fra Bagdad. Turkmenerne, der udgør en relativt stor befolkningsgruppe i de omstridte områder hævder, at Kirkuk skal have status af en provins, der ikke er direkte underlagt hverken Bagdad eller Erbil²³.

Fordi demografien således spiller en væsentlig rolle har den primære

konflikt drejet sig om, hvor mange fra hver befolkningsgruppe, der bor i området eller har ret til at bo i området. Unighed omkring, hvem der har ret til at bosætte sig og dermed har stemmeret betød, at Kirkuk ikke var omfattet af provinsvalget i januar 2009. Der har endnu ikke været provinsvalg i området og der er ikke udsigt til at valget kommer i den nærmeste fremtid²⁴. Demografiens betydning for områdets status har videre medført, at der har været tendenser til at tilskynde frivillige og ikke-frivillige befolkningsbevægelser. Ifølge International Crisis Group har KRG eksempelvis arbejdet målrettet for at kurdere fra Kirkuk skulle blive i Kirkuk og opmuntret fordrevne kurdere fra Kirkuk bosat i KRI til at flytte tilbage til Kirkuk. KRG tillader således heller ikke, at kurdere fra Kirkuk køber fast ejendom i KRI eller registrerer deres nyfødte der²⁵.

En folketælling har været udsat gentagne gange, senest på ubestemt tid. Ifølge International Crisis Group kan en sådan folketælling give langt større problemer, end at folk bliver presset til at flytte ind

This map has been produced by the International Crisis Group. It is a modified version of a similar map appearing in Crisis Group Middle East Report N°80, *Oil for Soil: Toward a Grand Bargain on Iraq and the Kurds* (28 October 2008). Only the northern boundary of the disputed territories has been adjusted to add more detail.

²³ International Crisis Group, marts 2011, s. 6

²⁴ International Crisis Group, marts 2011, s. 8-9

²⁵ International Crisis Group, marts 2011, s. 9.

og ud af Kirkuk. De skriver: ” *Emotions in Kirkuk run sky-high, and any move perceived as advancing the agenda of either Baghdad or Erbil could spark violence* ”²⁶.

2. Den seneste politiske og sikkerhedsmæssige udvikling

I juni 2009 trak USA sine styrker ud af alle byområder i Irak. I august 2010 annoncerede den amerikanske præsident Barack Obama, at det nu er slut med større kampoperationer, at tilbagetrækningen af alle amerikanske kamptropper færdiggøres og en ændring af rollen for de 50.000 tilbageværende tropper til alene at rådgive og assistere de irakiske sikkerhedsstyrker.²⁷ I januar 2011 blev de multinationale styrker deaktiveret og de amerikanske Irak styrker (USF-1) blev hermed den eneste udenlandske styrke i landet efter aftale med den irakiske regering. Denne aftale er sat til at udløbe i slutningen af 2011.²⁸

Forfatningen fra 2005 fremlagde en proces, der skulle fastlægge status for Kirkuk og de resterende omstridte områder, men processen er gået i stå. I etnisk blandede områder, såsom Kirkuk by og flere af distrikterne i Nineve-provinsen, har dette skabt stærke spændinger og politisk motiverede provokationer med det formål at antænde interne konflikter²⁹.

International Crisis Group skriver blandt andet vedrørende situationen i det nordlige Irak: “ *A key concern in both Ninewa and Kirkuk (and, to a lesser extent, Diyala governorate) is the presence of Kurdish security forces that answer to the Kurdistan regional government or the two main Kurdish parties rather than to federal or local (governorate) authorities. These are the peshmergas, former guerrilla fighters who constitute the Kurdistan region’s guard force, a paramilitary force (thezerevani) and party-controlled security police (the asaesh), as well as intelligence agencies, called parastin by the KDP and zanyari by the PUK.* ”³⁰

I februar og marts 2011 var der en række demonstrationer og civile uroligheder rundt omkring i Irak. Små protester begyndte i flere provinser den 6. februar 2011 og spredte sig efterfølgende til mange provinser, herunder Baghdad, Maysan, Sulaymaniyah, Basra, Anbar, Nineveh, Kirkuk, and Diwayniyah provinserne. Selv om demonstrationerne var små sammenlignet med de, der blev set i andre mellemøstlige lande i samme periode, resulterede protesterne i 20 dødsfald den 25. februar 2011 alene.³¹

²⁶ International Crisis Group, marts 2011, s. 9.

²⁷ USSD, Background Note: Iraq, maj 2011, s. 4 ff.

²⁸ Janes’s *Sentinel Country Risk Assessment, Iraq, executive summary*, marts 2011 (kun tilgængelig pr. abonnement). Refereret i UK Home office, august 2011, afsnit 8.01.

²⁹ International Crisis Group, marts 2011, s. ii

³⁰ International Crisis Group, marts 2011, s. 14

³¹ Congressional Research Service, august 2011, s. 20.

Ifølge det amerikanske Congressional Research Service var urolighederne et udtryk for mange irakeres frustration over, hvad de opfatter som de store politiske fraktioners manglende fokus på at styre landet og forbedre service. Congressional Research Service skriver: ”*Many protesters expressed particular outrage at the still severe shortages of electricity in Iraq, as well as to the lack of job opportunities and to perceived elite corruption. Iraqis who cannot afford their own generators (or to share a generator with a few others), face repeated power outages every day.*”³²

Amnesty International skriver om urolighederne: ”*Tens of thousands of Iraqis have taken to the streets since early February 2011 to protest against the lack of water, electricity and other basic services, rising prices, unemployment and endemic corruption, and to demand greater civil and political rights. In the Kurdistan region of Iraq, demonstrators have also protested against the two main parties that have dominated local politics for decades and monopolized state resources*”.³³

Ifølge samme kilde responderede myndighederne med overdreven magtanvendelse, der betød at: ”*many people have been killed or injured in violent clashes between demonstrators and forces under the control of the Iraqi authorities, and several demonstrators have been shot dead by armed forces, security forces or security guards in circumstances where the use of live ammunition constituted excessive force.*”³⁴

3. Menneskerettighedssituationen

3.1 Generelt

Ifølge rapporten fra den danske fact-finding mission til Irak i september 2010 er det vanskeligt at få et klart overblik over, hvad der foregår af menneskerettighedskrænkelser i Irak. Det fremgår således af rapporten: ”*Reporting what happens on the ground with regards to human rights violations is difficult. It was stated that reporting on human rights violations on the ground in Iraq only shows ‘the tip of the iceberg’. Capacity for independent monitoring is limited and underreporting is to be expected.*”³⁵

US State Department skriver generelt om de irakiske myndigheders mulighed og evne til at beskytte menneskerettighederne i Irak: ”*Iraqi security forces (ISF) reported to civilian authorities, but continuing violence, corruption, and organizational dysfunction undermined the government's ability to protect human rights.*”³⁶

³² Ibid.

³³ Amnesty, april 2011, s. 2

³⁴ Ibid s. 6.

³⁵ Udlændingeservice, september 2010, s. 21.

³⁶ US Department of State, april 2011, indledning,

Samme kilde lister herefter de alvorlige menneskeretlige problemer, der blev rapporteret i løbet af 2010: *“...arbitrary or unlawful deprivation of life; extremist and terrorist bombings and executions; disappearances; torture and other cruel, inhuman, or degrading treatment or punishment; poor conditions in pretrial detention and prison facilities; arbitrary arrest and detention; impunity; denial of fair public trials; delays in resolving property restitution claims; insufficient judicial institutional capacity; arbitrary interference with privacy and home; limits on freedoms of speech, press, and assembly and extremist threats and violence; limits on religious freedom due to extremist threats and violence; restrictions on freedom of movement; large numbers of internally displaced persons (IDPs) and refugees; lack of transparency and significant, widespread corruption at all levels of government; constraints on international organizations and non-governmental organizations' (NGOs) investigations of alleged violations of human rights; discrimination against and societal abuses of women and ethnic, religious, and racial minorities; human trafficking; societal discrimination and violence against individuals based on sexual orientation; and limited exercise of labor rights”*³⁷.

Human Rights Watch beskriver menneskerettighedssituationen således: *“Human rights conditions in Iraq remain extremely poor, especially for journalists, detainees, displaced persons, religious and ethnic minorities, women and girls, and persons with disabilities ... Repeated attacks by armed groups targeted civilians ... Violence killed and injured hundreds of civilians each month, in one of the worst periods, more than 500 people died in August [2010] alone. Assaults targeted government buildings and officials, checkpoints, embassies, hotels, factories, markets, and mosques, as well as people gathered for religious pilgrimages, weddings, and funerals, mainly in Shia areas. Violent attacks have caused civilians to flee, creating internally displaced persons and refugees across borders. ... The ongoing attacks, along with an abundance of abandoned landmines and cluster munitions, have created a disproportionately high number of persons with physical and mental disabilities, many of whom have not received support for rehabilitation and re-integration into the community.”*³⁸

Freedom House skriver vedrørende ytringsfrihed: *“Freedom of expression is protected by the constitution and generally respected by the authorities. However, it has been seriously impeded by sectarian tensions and fear of violent reprisals.” Iraq’s media regulatory body, the Communication and Media Commission, cracked down on journalists in the run-up to the 2010 parliamentary elections by denying journalists accreditation and suing media that criticized government officials. Journalists regularly face intimidation and harassment from security forces at checkpoints and as they report from the field”*³⁹.

Samme kilde skriver om henholdsvis foreningsfrihed og forsamlingsfrihed: *“Rights to freedom of assembly and association are recognized by the constitution and generally respected in practice. The constitution guarantees these rights in a way that does not violate public order and morality”*⁴⁰ og *“The constitution provides for the right to form and*

³⁷ Ibid.

³⁸ Human Rights Watch, januar 2011.

³⁹ Freedom House, maj 2011.

⁴⁰ Ibid.

*join trade unions. Union activity has flourished in nearly all industries since 2003, and strikes have not been uncommon. However, Iraq's 1987 labor law remains in effect, prohibiting unionization in the public sector, and a 2005 decree gave authorities the power to seize all union funds and prevent their disbursal. Labor groups reported that a union at a public electricity plant in Basra was forcibly shut down by the police in July 2010"*⁴¹

3.2 Myndighedsbeskyttelse

Det irakiske politi har siden april 2006 været under Indenrigsministeriets kontrol. Politiet er opdelt i to hovedgrupper, det irakiske politi (Iraqi Police Service, IPS) og det nationale irakiske politi (Iraqi National Police, INP), der skiftede navn til det irakiske føderale politi (Iraqi Federal Police) i 2009.⁴² IPS' rolle er at håndhæve lovgivningen, tilvejebringe lokal sikkerhed og generelt beskytte befolkningen⁴³, mens IFP udgør en specialenhed, der har en særlig rolle i forbindelse med oprørsbekæmpelse.⁴⁴

Det britiske Foreign and Commonwealth Office (FCO) skriver vedrørende det irakiske politis uafhængighed fra sekteriske konflikter: *"It is difficult to offer an accurate assessment of the level of infiltration of the Iraqi Government and Iraqi Security Forces, according to sources consulted by the British Embassy in Baghdad: —... [the] ISF [Iraqi Security Forces], especially the Iraqi Police, are largely infiltrated by Shi'a militias who are funded and directed by Iran."*⁴⁵

UNHCR berører samme problem i sine guidelines: *"The National Police, which acted as a largely Shi'ite force and was deeply implicated in sectarian violence, has undergone considerable reforms, including vetting, training and purges since 2007, reducing Shi'ite dominance and incidents of abuse. However, it reportedly continues to be seen as a largely sectarian institution by many Iraqis and the process of turning the National Police into a truly non-sectarian organization has not yet been completed."*⁴⁶

KRI har sine egne regionale sikkerhedsstyrker, *Peshmerga*. US Department of State skriver om deres uafhængighed: *"The two main parties of the Kurdish region maintained ties to these Peshmerga units, which remained separated in practice along party lines, as well as to other security and intelligence units currently outside KRG or central government control. KRG security forces and intelligence services detained suspects in KRG-controlled areas. The poorly defined borders between the KRG and the central government and contested areas of authority remained a cause of confusion, and therefore concern, with regard to the jurisdiction of security and courts."*⁴⁷

⁴¹ Ibid.

⁴² Jane's Sentinel Country Risk Assessment, Iraq, refereret i UK Home Office, august 2011, punkt 10.16.

⁴³ Ibid. punkt 10.24.

⁴⁴ Ibid. punkt 10.28.

⁴⁵ Foreign and Commonwealth Office (FCO), UK, som refereret i UK Home office, august 2011, punkt 10.20.

⁴⁶ UNHCR Guidelines, april 2009, s. 83-84.

⁴⁷ US Department of State, april 2011, afsnit 1d.

Som udgangspunkt er domstolenes uafhængighed garanteret i den irakiske forfatning, men kilder peger på, at det er svært for irakerne at opnå effektiv beskyttelse fra domstolenes side. Freedom House skriver om dette: (...) *In practice, however, judges have come under immense political and sectarian pressure and have been largely unable to pursue cases involving organized crime, corruption, and militia activity, even when presented with overwhelming evidence. Iraqi citizens often turn to local militias and religious groups to dispense justice rather than seeking redress with official law enforcement bodies that are seen as corrupt or ineffective*”⁴⁸

US Department of State skriver om samme problem: *“Although the judicial system was credited with efforts to maintain an independent stance, the security situation in the country rendered the judiciary weak and dependent on other parts of the government. Threats and killings by sectarian, tribal, extremist, and criminal elements impaired judicial independence in many places.”*⁴⁹

UNHCR fremhæver i sine guidelines, at muligheden for at søge beskyttelse ved hjælp af traditionelle former for konfliktløsning i mange situationer kan føre til videre krænkelser.⁵⁰

Korruption er et udbredt problem på alle myndighedsplaner. Transparency International placerer Irak på plads nummer 175 ud af 178 på sit korruptionsindeks (Corruption Perception Index), der baseres på forskellige vurderinger og opinionsundersøgelser foretaget af uafhængige institutioner⁵¹.

US Department of State skriver om problemet med korruption: *“Although the law provides criminal penalties for official corruption, the government did not implement the law effectively. Large-scale corruption pervaded the government, and public perception of government corruption and impunity continued to be strong.”*⁵² Freedom House skriver ligeledes: *“Iraq is plagued by pervasive corruption at all levels of government.”*⁵³

4. Særligt udsatte grupper

4.1 Uislamisk adfærd og ”æresrelateret” vold

Personer, der af konservative islamiske kræfter anses for at være (for) uislamiske eller vestlige i deres adfærd, risikerer overgreb i form af trusler, overfald og drab. Der rapporteres om angreb på virksomheder og forretninger, der sælger varer som alkohol, musik eller videoer, på skønhedssaloner og biografer, og på frisører, der tilbyder hårklipping i vestlig stil. Personer, der arbejder i ovennævnte brancher er

⁴⁸ Freedom House, maj 2011.

⁴⁹ US Department of State, april 2011, afsnit 1e.

⁵⁰ UNHCR Guidelines, april 2009, punkt 32.

⁵¹ Transparency International, oktober 2010.

⁵² US Department of State, april 2011, afsnit 4.

⁵³ Freedom House, maj 2011.

således i risiko for overgreb. Ligesom mange sangere, musikere og andre kunstnere er flygtet ud af landet⁵⁴.

På trods af den lave forekomst af tilfælde af HIV og AIDS bliver personer, der er smittede betragtet som sociale udskud og nogle bliver forfulgt og dræbt af religiøse ekstremister, fordi de opfattes som nogen, der har udvist en umoralsk adfærd⁵⁵.

US Department of State skriver i sin rapport vedrørende 2010: *“Shopkeepers were targeted for providing goods or services considered to be inconsistent with Islam and sometimes were subjected to violence for failing to comply with warnings to stop such activity. Liquor store owners, primarily Christians and Yezidis, were especially targeted. (...) There were numerous reports in December of legal, licensed liquor stores owned by non-Muslims in Baghdad facing harassment and violent attacks.”*⁵⁶

Ifølge UNHCR bruges begrebet ”æresdrab” til at beskrive et drab, som er begået af et familiemedlem for at beskytte familiens ære. Mange kvinder og piger og i mindre grad også mænd risikerer at blive dræbt, hvis de anklages for en adfærd, som anses for at have bragt skam over familien, såsom at miste sin jomfrudom (også ved voldtægt), utroskab, krav om skilsmisse eller nægtelse af ægteskab. I syd og central Irak kan og bliver et drab, der relaterer sig til ære, lempeligere straffet.

UNHCR skriver videre: *“The law does not provide any guidance as to what ‘honourable motives’ are and therefore leaves the door open for wide interpretation and abuse.”*⁵⁷

Ifølge FN’s sikkerhedsråd er æresdrab begået mod kvinder *“a continuing source of concern.”*⁵⁸

Det fremgår af rapporten fra den danske fact-finding mission til det sydlige og centrale Irak, der fandt sted fra februar-april 2010, at: *“Women are however still in a fragile position and if a woman were to leave the country because of fear of becoming victim of an honour crime, she would probably not be able to return to her family. There are shelters in which women are protected and should a woman seek the assistance of the police, she is likely to be referred to a shelter. However, some of these women are vulnerable and can risk being trafficked and ultimately be arrested by the police for charges of prostitution. Reports are stating that this is taking place among some IDP women in Erbil, but it is likely that it is occurring all over Iraq.”*⁵⁹

Mænd er også i risiko for overgreb i form af æresrelateret vold. Udlændingesservice beskriver i en fact-finding rapport om situationen i KRI fra 2010 flere tilfælde af overgreb og drab begået mod mænd, der

⁵⁴ UNHCR, april 2009, punkt 330.

⁵⁵ Ibid.

⁵⁶ US Department of State, september 2010, afnit III.

⁵⁷ UNHCR guidelines, april 2009 s. 145-146.

⁵⁸ FN’s sikkerhedsråd, juli 2011.

⁵⁹ Udlændingesservice, september 2010.

har handlet på en måde, der opfattes som en krænkelse af familien eller klanens ære. En kilde udtaler til rapporten: "... *that women, as well as men, are victims of honour crimes, and both are being killed for honour offences. It was emphasized that men are equally at risk of becoming victims of honour crimes as women*" og at "*Honour crimes against men are common in KRI.*"⁶⁰ Med hensyn til mulighed for beskyttelse for mænd, der anklages for æreskrænkende opførsel udtaler en anden kilde til rapporten: "... *that male victims of honour disputes are much less likely than women to find assistance and protection from the police and/or from other authorities as well as NGO's. Basically, men who are under threat of an honour crime, such as killing, only have the option to flee the country*"⁶¹

4.2 Sekterisk vold

US Department of State skriver i sin seneste rapport vedrørende religionsfrihed i Irak, at der fortsat er alvorlige problemer med at tilhøre et muslimsk mindretal i et område, der domineres af en anden muslimsk trosretning. Det fremgår af rapporten: "*Shia in Sunni-dominated neighborhoods, Sunnis in Shia-dominated neighborhoods, and religious minorities in both Sunni- and Shia-dominated neighborhoods reported receiving anonymous death threat letters demanding that they leave their homes, and in many cases individuals either complied or were killed. These incidents continued to occur at lower levels than during the last reporting period*"⁶² (...) Throughout the reporting period, Muslim religious leaders (both Sunni and Shia), pilgrims, and religious congregants at shrines, places of worship, and private homes suffered fatal attacks and injuries⁶³.

Ifølge UNHCR's guidelines er shabakker, turkmenere og faylikurdere, der primært tilhører den shia-muslimske trosretning genstand for målrettede angreb fra sunniislamister⁶⁴

4.3 Blandede ægteskaber

Den britiske ambassade besvarer i et brev spørgsmålet om situationen for blandede sunni/shiamuslimske ægteskaber. Det fremgår blandt andet af dette brev: "*According to our contacts there are a number of areas in Central Baghdad and other major cities where mixed Sunni and Shia families live together. It was explained however that this is not always the case in rural and tribal areas where mixed marriages are less common. In other areas, it may be possible for a Sunni man to marry a Shia lady but not vice-versa. In rural areas, a mixed marriage couple may also face security risks from groups such as al-Qa'ida and the Islamic State of Iraq occasionally as part of ongoing 'Islamification' activities. Mixed marriage couples in the Kurdistan Region face no problems or security risks*"⁶⁵. Det bemærkes dog, at dette brev fra den britiske ambassade alene vedrører blandede ægteskaber mellem shia- og sunnimuslimer.

⁶⁰ Udlændingeservice, marts 2010, s. 3

⁶¹ Ibid., s. 9.

⁶² US Department of State, september 2011, afsnit III.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ UNHCR Guidelines, april 2009, punkt 34, s. 37.

4.4 Konvertitter

Ifølge US Department of State siger den irakiske lovgivning ikke noget om retsmidler eller sanktioner for at konvertere fra islam. Det fremgår dog, at konvertering ikke anerkendes i praksis. US Department of State skriver således: *“In practice government institutions do not acknowledge conversion from Islam for official purposes, and persons who leave Islam often face severe social persecution, including death, often by assailants known to the victims. The penal code mandates that criminal penalties can only be imposed by penal law.”*⁶⁶

4.5 Religiøse og etniske mindretal

Den irakiske forfatning garanterer religionsfrihed og alle religiøse institutioner har lov til at virke med kun lidt formelt tilsyn. Alle religiøse befolkningsgrupper er dog truede af sekterisk vold. Freedom House skriver: *“Formerly mixed areas are now much more homogeneous, and terrorist attacks continue to be directed toward sectarian targets.”*⁶⁷

I Irak fremgår en persons religion fortsat af identitetskortet, men ikke af passet⁶⁸.

US Department of State skriver generelt om retten til at udøve sin religion: *“Sectarian violence in some parts of the country had a negative impact on the ability of all religious believers to practice their faith, although to a lesser extent in the Kurdistan region.”*⁶⁹

Human Rights Watch skriver om mindretalsgrupperinger: *“While Iraqis from all ethnic communities and religious denominations suffered from violence in the years that followed the US-led occupation, smaller minority communities, especially non-Muslims, have been particularly vulnerable.”* (...) *Attacks against minorities have had a profound effect by targeting their communities’ social infrastructure, leaving victims and others fearful to carry on with their everyday lives. Lacking militias and tribal structures to defend themselves, a disproportionate number have fled the country “.* Og vedrørende myndighedsbeskyttelse i denne sammenhæng: *“Although the government publicly condemns violence against minority groups, it has not taken sufficient measures to bolster security in areas where minorities are particularly vulnerable to attacks, and community leaders say that attacks are almost never thoroughly investigated. Iraqi security forces rarely apprehend, prosecute, and punish perpetrators of such attacks, which has created a climate of impunity.”*⁷⁰

Udlændingesservice skriver i sin fact-finding rapport: *“Irrespective of where minorities find themselves in S/C Iraq, they may suddenly be at risk due to the cycles of violence that characterize S/C Iraq. There is no effective control*

⁶⁵ Brev fra den britiske ambassade i Bagdad dateret 10. maj 2011, gengivet i UK Home office, august 2011, Annex F.

⁶⁶ US State Department of State, September 2011, afsnit II.

⁶⁷ Freedom House, maj 2011.

⁶⁸ US State Department of State, September 2011, afsnit I.

⁶⁹ US State Department of State, September 2011, indledning.

⁷⁰ Human Rights Watch, februar 2011, s. 65.

*and groups or individuals may find themselves at the wrong place at the wrong time. There may be periods of calm when suddenly violence breaks out. In such a situation, minorities will be particularly vulnerable.”*⁷¹ Og videre: *“A reliable source [in] Iraq explained that irrespective of what kind of minority one may belong to, one may be subject to risk in S/C Iraq and in disputed territories.”*⁷²

Ifølge US Department of State forelå der i den rapporterede periode beskyldninger om, at KRG diskriminerede religiøse minoriteter. Det fremgår således af rapporten, at: *“Christians and Yezidis living north of Mosul claimed that the KRG confiscated their property without compensation and that it began building settlements on their land. There were reports that Yezidis faced restrictions when entering the KRG and had to obtain KRG approval to find jobs in areas within the KRG-administered Ninewa Province, or under the security protection of the Peshmerga (Kurdish armed forces).”* Det fremgår videre af samme rapport: *“Shabak and some Yezidi political leaders alleged that Kurdish Peshmerga forces regularly harassed and committed abuses against their communities in Ninewa Province. For example minority leaders reported that Kurdish forces intimidated minority communities to identify themselves as Kurds and support their inclusion in the KRG. Some Yezidi political representatives also reported that because of their religious affiliation, they were not allowed to pass through security checkpoints in areas controlled by Kurdish Peshmerga as they as they travelled from Baghdad to their communities in the northern part of the country.”*⁷³

4.5.1 Wahhabier og Bahaier

Ifølge den irakiske lovgivning er wahhabiretningen af islam og baha’i troen fortsat forbudt ved lov. US Department of State skriver: *“Although provisions on freedom of religion in the constitution may supersede these laws, no court challenges have been brought to have them invalidated, and no legislation has been proposed to repeal them”*⁷⁴.

I april 2007 blev en bestemmelse, der forbød udstedelsen af identitetskort til personer, der bekender sig til baha’i troen afskaffet. I maj 2007 fik et lille antal bahai’er udstedt identitetskort, men herefter blev udstedelsen stoppet. Selv om denne bestemmelse således er afskaffet, har det stadig ikke været muligt at få ændret den religiøse retning til Baha’i for personer, der tidligere har fået betegnelsen ”muslim” på deres identitetskort og deres børn anerkendes ikke som baha’i. Uden dette officielle identitetskort kan baha’ier ikke registrere deres børn i skolen eller anskaffe pas⁷⁵.

⁷¹ Udlændingesservice, september 2010, s. 21.

⁷² Ibid. s. 22.

⁷³ US Department of State, september 2011, afsnit I.

⁷⁴ US Department of State, september 2011, afsnit II.

⁷⁵ Ibid.

4.5.2 Kristne

Ifølge estimater fra kristne ledere er den kristne befolkningsgruppe i Irak mellem 400.000 og 600.000 personer. Det er en halvering af estimatet for befolkningsgruppen i 2003. Cirka en tredjedel af de kristne irakere er kaldæere (en østlig retning af den romersk katolske kirke), næsten en femtedel er assyrer (østens kirke) og resten er *syriakere* (østlig ortodoks retning); *armenere* (romersk katolske og østlig ortodokse) og *protestanter*. Kristne ledere vurderer, at så meget som 50 procent af landets kristne befolkningsgrupper bor i Bagdad og 30-40 procent bor i nord, med de største kristne befolkningsgrupper centreret i og omkring byerne Mosul, Erbil, Dohuk og Kirkuk.⁷⁶

Minority Rights Group skriver vedrørende situationen for kristne irakere: *“Christians are at particular risk because of their religious ties with the West and thus, by association, with the multinational forces (MNF-I) in Iraq. The fact that Christians, along with Yazidis, were allowed to trade in alcohol in Iraq under Saddam Hussein has also made them a target in an increasingly strict Islamic environment.”*⁷⁷.

US Department of State skriver vedrørende situationen for kristne irakere i Bagdad: *“Throughout the reporting period, Christians in Baghdad received anonymous letters threatening their lives and indicating that they should permanently leave the country. Religious intolerance was a motivation for some letters, but some reports from Christian and Muslim sources also noted the possibility of economic reasons for the threats, specifically from persons trying to acquire Christian-owned property at sharply reduced prices”*⁷⁸.

Minority Rights Group skriver i sin status rapport for verdens minoriteter i 2011, at den britiske avis *Guardian* kaldte 2010 for det værste år for de irakiske kristne siden 2003 og hævdede at flere kristne er flygtet i 2010 end i noget andet år. Det fremgår videre af rapporten, at der er forekommet en del angreb på kristne i den rapporterede periode. Minority Rights Group skriver blandt andet: *“On 31 October, the Christian community suffered its worst atrocity since the conflict began in 2003. According to international media reports, five suicide bombers passed through police and military checkpoints, and attacked the Our Lady of Salvation Syriac Catholic cathedral in Baghdad. The attack took place during a Sunday evening service when about 100 worshippers were at the church. Gunmen held siege to the church for four hours, and witnesses reported hearing explosions and shooting. One hostage reported that worshippers were beaten by the militants. The BBC said many of the worshippers were women. Many were injured, while 56 Christians including two priests were killed, along with 12 others. The al-Qaeda linked group, the Islamic State of Iraq, claimed responsibility for the attack. International and national political and religious leaders, including Pope Benedict XVI and Grand Ayatollah Sistani, Iraq’s highest Shi’a cleric, condemned the attacks.*

⁷⁶ US Department of State, september 2011, afsnit 1.

⁷⁷ Minority Rights Group, juni 2010, s. 5

⁷⁸ US Department of State, September 2011, afsnit III

*But in November the group continued to terrorize the minority community, detonating 11 roadside bombs in three Christian areas of Baghdad.”*⁷⁹

Minority Rights Report beskriver situationen for kristne forretningsdrivende: *“Numerous Christian and Yazidi businesses, particularly those thought to be selling alcohol, were targeted and attacked during the year. Mandaean, who are traditionally goldsmiths, reported that their shops continued to be targeted with threats and bombings.”*

Samme kilde beskriver situationen for minoritetskvinder, herunder kristne. Det fremgår af rapporten: *“For example, in an unstable and increasingly conservative Islamic environment, non-Muslim women feel forced to wear the hijab in public to avoid being identified and targeted by extremists. They also refrain from wearing traditional accessories and make-up in public places in certain parts of the country. Christian women in Kirkuk and Mosul reported feeling extremely insecure outside their homes.”*⁸⁰

4.5.3 Sabæere/mandæere

Sabæere/mandæere tilhører en af de ældste overlevende gnostiske religioner. Troen centrerer omkring Johannes Døberen og adgang til rindende vand anses for afgørende for udøvelsen af troen. Det antages, at der er omkring 60.000-70.000 sabæere/mandæere på verdensplan, hvoraf mange var bosat i Irak før 2003. Det vurderes, at der i dag er omkring 5.000 mandæere tilbage i Irak. Ægteskab uden for egen religiøs gruppe betragtes som afkald på det kulturelle tilhørsforhold.⁸¹

US State Department skriver: *“During the reporting period, Sabeian-Mandaean leaders reported that their community continued to be the target of violent attacks, although with less frequency than in the previous reporting period. In addition to being pressured to convert, they reported kidnappings with victims often held for ransom. In some cases ransom was paid; however, among those cases a few victims were released, while others were killed or remained missing. Women were also pressured to wear the hijab and to marry non-Sabeian-Mandaean men. Sabeian-Mandaean reported that their gold and jewellery stores, representing their traditional occupation, have been burglarized and robbed.”*⁸²

Udlændingesservice rapporterede fra sin fact-finding: *“With regard to the Sabeian-Mandaeans, generally the situation in Iraq has gone backward and a far more conservative trend is winning ground. As a result, Muslims may be far more religious and less tolerant to other religious groups”.*⁸³

⁷⁹ Minority Rights Group, juli 2011, s. 217-218.

⁸⁰ Ibid., s. 219.

⁸¹ Minority Rights Group, juni 2010, s. 7.

⁸² US Department of State, september 2011, afsnit III.

⁸³ Udlændingesservice, september 2010, s. 24.

4.5.4 Jøder

Det 2.700 år gamle jødiske samfund i Irak, der tidligere har været en prominent og respekteret befolkningsgruppe, er i praksis ikke-eksisterende i dag. De seneste kilder rapporterer, at der er 8 jøder tilbage i Bagdad⁸⁴.

US Department of State skriver om de nuværende myndigheders syn på jøder: *“Similar to previous Iraqi governments, the government considers Jewish Iraqi citizens who emigrated from Iraq following the creation of the state of Israel in 1948 and in the following decades as having renounced their Iraqi citizenship and the possibility of its reinstatement. Iraq's criminal code 201 stipulates that any person promoting Zionist principles, or who associates himself with Zionist organizations or assists them by giving material or moral support, or works in any way towards the realization of Zionist objectives, is subject to punishment by death.”*⁸⁵

4.5.5 Yezidier

Yezidisme er en 4000 år gammel religion, der omfatter forskellige religiøse traditioner med elementer fra zarathustrisme, manikæisme, islam, kristendom og jødedom⁸⁶.

Ifølge Yezidi ledere bor størstedelen af landets 500.000 – 600.000 yezidier i nord med omkring 15 procent i provinsen Dohuk og resten i Ninewa provinsen.⁸⁷

US Department of State skriver om situationen for yezidier i Irak: *“During the reporting period, Yezidi and Shabak leaders reported that their communities also continued to be targets of harassment and violence. For example Yezidis in Baghdad who own legal, licensed liquor stores were targets of attack.”*⁸⁸ Under Saddam Husseins styre blev yezidier nogen gange tvunget til at identificere sig som arabere snarere end som kurdere. Derfor var de, ifølge Minority Rights Group: *“... used to tilt the population balance in predominantly Kurdish areas toward Arab control.”* Ifølge samme kilde har denne politisering af yezidiernes etnicitet været skadelig for deres sikkerhed. Minority Rights Group skriver: *“Islamist groups have declared Yazidis ‘impure’ and leaflets have been distributed in Mosul by Islamic extremists calling for the death of all members of the Yazidi community. Radical and even moderate Muslims consider the Yazidis as ‘devil worshippers’ due to a misinterpretation of their Peacock Angel.(...) Their numbers have reportedly fallen from 700,000 in 2005 to approximately 500,000.”*⁸⁹

⁸⁴ US Department of State, september 2011, afsnit I.

⁸⁵ US Department of State, september 2011, afsnit II.

⁸⁶ Minority Rights Group, juni 2010, s. 8.

⁸⁷ US Department of State, september 2011, afsnit I.

⁸⁸ Ibid., afsnit III.

⁸⁹ Minority Rights Group, juni 2010, s. 8.

Human Rights Watch skriver i sin Irak rapport fra 2011, at yezidierne: ”*Continued to be targeted*”⁹⁰

Minority Rights Group skriver omkring tvangsgiftning af kvinder fra blandt andet den yezidiske befolkningsgruppe: *“There are also reports of women from minority groups being forced into marriage outside their faith communities. Minorities including Sabeen Mandaean and Yezidis prohibit marriage outside their religion, and women who do so must renounce their faith. Caught in a politically sensitive situation in the disputed territory in northern Iraq, Yezidi activists have reported that since 2003, there have been around 30 known cases of Yezidi women being abducted and forced to marry members of the Kurdish security force Asayish. In correspondence with the author, a Yezidi activist reported that Yezidi families are threatened with reprisals if women and girls refuse marriage with militia members.”*⁹¹

4.5.6 Shabaker

Shabakerne i Irak har primært boet i Ninewa i området mellem floderne Eufrat og Tigris. En lille del af befolkningsgruppen bor i Mosul. Antallet af shabakker i Irak vurderes at være mellem 200.000 - 500.000. Minority Rights Group skriver om befolkningsgruppen: *“They are culturally distinct from Kurds and Arabs, have their own traditions, and speak a language that is a mix of Arabic, Farsi, Kurdish and Turkish. About 70 percent are Shi’a Muslim; the rest are Sunni. They have been recognized as a distinct ethnic group in Iraq since 1952.”*⁹²

Ifølge samme kilde har de kurdiske myndigheder dog nægtet at anerkende shabakkerne som en etnisk minoritet og betragter dem som en etnisk kurdisk befolkningsgruppe. Noget der også er delte meninger om blandt shabakkerne. Minority Rights Group skriver: *“Their status and lands are disputed by both Kurds and Arabs wishing to extend land claims into the Nineveh governorate. Like other minorities in this position, Shabaks are suffering targeted persecution and assimilation. Since 2004, Shabak groups have reported to the UN that more than 750 of their community members have perished in armed attacks.”*⁹³

Human Rights watch skriver i sin 2011 rapport: *“since 2008, Shabak leaders who have opposed KRG policies in their territory have increasingly been targeted for attack, with Kurdish forces implicated in some of the incidents”*⁹⁴. Organisationen skriver videre, at en shabakleder og tidligere parlamentsmedlem oplyser: *“the security situation for the Shabak community was continuing to deteriorate. On the one hand, we are targeted by terrorists, and on the other, we are targeted by Kurdish security forces.”*⁹⁵

⁹⁰ Human Rights Watch, juni 2010, s. 72.

⁹¹ Minority Rights Group, juli 2011, s. 219.

⁹² Minority Rights Group, juni 2010, s. 7.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Human Rights Watch, januar 2011, s. 71

⁹⁵ Ibid. s. 72

4.5.7 Kaka'i

Trosretningen kaka'i, som også bliver refereret til, som Ahl-e Hagg bliver generelt betragtet som en kurdisk undergruppe, der taler et andet sprog kaldet macho. Det vurderes, at der bor omkring 200.000 Kaka'ier i Irak. Det vigtigste Kaka'i område er en samling af landsbyer, der ligger syd-øst for Kirkuk. Det er antaget at de fleste inden for gruppen er fordrevet siden det tidligere regimes fald⁹⁶.

Minority Rights Group skriver om kaka'ierne: *"Since Kaka'i are forbidden from cursing Satan on religious grounds, many Muslims refer to them as devil-worshippers, hence the Muslim antagonism toward their beliefs resulting in their repression. In addition, they may be targeted on the basis of their Kurdish ethnicity. They have been subjected to threats, kidnapping and assassinations, mainly in the Kirkuk area. Muslim religious leaders in Kirkuk have asked people not to purchase anything from 'infidel' Kaka'i shop owners"*⁹⁷

4.5.8 Assyriere, kaldæere, turkmenere, kurdere og roma

Assyrere og kaldæere tilhører som kristne også et religiøst mindretal. Minority Rights Group skriver om gruppen: *"Since 2003, Chaldo-Assyrian churches, businesses and homes have been targeted. In February 2008, the Chaldean Archbishop of Mosul, Paulus Faraj Rahho, was abducted and killed. In April 2008, Assyrian Orthodox priest Father Adel Youssef was shot to death by unidentified militants in central Baghdad."*⁹⁸

Omkring 60 procent af turkmenerne i Irak er sunnimuslimer, mens resten er shiamuslimer. Minority Rights Group skriver om situationen for denne gruppe: *"UN and other reports since 2006 have documented that Kurdish forces have abducted Turkmen and Arabs, subjecting them to torture. Car bombings, believed to have been carried out by Arab extremist groups, have claimed the lives of many more Turkmen/"*(...) *Beyond competition for Kirkuk, both Sunni and Shi'a Turkmen have been targeted on sectarian grounds. Turkmen women experience particular vulnerability.*⁹⁹

Feyli kurdere, som er shiamuslimer oplever også overgreb som følge af den sekteriske vold. Minority Rights Group skriver: *"Now, their ethnicity and religion once again make their community the target of violent human rights violations in Iraq. Due to the ethnic cleansing and dispersal they have suffered, and to their lack of citizenship rights under the Ba'ath regime, it is very difficult to gather evidence regarding how many remain and the specific ongoing violations they face. For those who felt return might be an option after the fall of Saddam Hussein, current conditions make this choice highly dangerous and difficult."*¹⁰⁰

⁹⁶ Minority Rights Group, juni 2010, s. 6.

⁹⁷ Ibid.

⁹⁸ Ibid. s. 5-6.

⁹⁹ Ibid. s. 7.

¹⁰⁰ Minority Rights Group, juni 2010, s. 6.

Minority Rights Group skriver om de irakiske romaer – også kendt som *kanliyah* “(...)they are either *Sunni or Shi’a Muslims, and are found in the Baghdad region and in the South. The Ba’ath regime encouraged Kanliyah to pursue occupations such as playing music, dancing, prostitution and selling alcohol. Nevertheless, Kanliyah were not allowed to own property and did not have access to higher positions in the government or the military.*” Samme rapport beskriver situationen for romaer efter invasionen således: “*Since the fall of Saddam Hussein, they have been attacked by Islamic militias who disapprove of their different customs. Community leaders estimate their population at around 60,000.*”¹⁰¹

4.5.9 Mindretal i nord

Human Rights Watch skriver generelt om mindretal i de omstridte områder: “*Minorities remained in a precarious position as the Arab-dominated central government and the Kurdistan regional government struggled over control of disputed territories (...). Leaders of minority communities complained that Kurdish security forces engaged in arbitrary detentions, intimidation, and in some cases low-level violence, against those who challenged Kurdish control of the disputed territories.*”¹⁰².

Det amerikanske Congressional Research Service skriver ligeledes “*Iraqi minorities in northern Iraq are increasingly fearful of their status as tensions increase between Baghdad and the Kurds. These minorities, as well as Arabs in the north, fear that the Kurds are trying to push them out of the area in order to monopolize power in the north and gain control of the disputed territories.*”¹⁰³ Congressional Research Service skriver videre “*...the Kurds—reportedly used their intelligence service the Asayesh— [who] reportedly have been trying to strengthen their position in Kirkuk by pressuring the city’s Arabs, both Sunni and Shiite, and Turkomans to leave.*”¹⁰⁴

US Department of State rapporterer om samme problem “*During the year discrimination against ethnic minorities was a problem. There were numerous reports of Kurdish authorities discriminating against minorities in the disputed territories under the de facto control of the KRG, including Turkmen, Arabs, Yazidis, and Assyrians. According to these reports, authorities denied services to some villages, arrested minorities without due process, took them to undisclosed locations for detention, and pressured minority schools to teach in the Kurdish language. Ethnic and religious minorities in Tameem (Kirkuk) frequently charged that Kurdish security forces targeted Arabs and Turkmen*”¹⁰⁵

¹⁰¹ Minority Rights Group, juni 2010, s. 7.

¹⁰² Human Rights Watch, januar 2011.

¹⁰³ Congressional Research Service, oktober 2010, s. 9

¹⁰⁴ Congressional Research Service, oktober 2010, s. 8.

¹⁰⁵ US Department of State, april 2011, afsnit 6.

4.6. Kvinder

Den irakiske forfatning foreskriver ligestilling mellem kønnene og sikrer, at kvinder er politisk repræsenterede både på nationalt og regionalt niveau. US Department of State skriver: *"in practice, discrimination existed, and enforcement of equal treatment was uneven. The general lack of security in the country and increasingly conservative societal tendencies had a serious negative impact on women"*¹⁰⁶

Samme rapport skriver om kvinders generelle muligheder for at opføre sig frit: *"Throughout the country women reported pressure to wear veils. Islamic extremists targeted women for undertaking normal activities, such as driving a car and wearing trousers, in an effort to force them to remain at home, wear veils, and adhere to a conservative interpretation of Islam. Islamic extremists also reportedly continued to target women in a number of cities, demanding they stop wearing Western-style clothing and cover their heads while in public."*¹⁰⁷

Med hensyn til bevæge sig frit rundt skriver samme kilde, at paskontoret ved det irakiske Ministry of Interior: *"maintained a policy of requiring women to obtain the approval of a close male relative before receiving a passport. In the KRG, unlike in the rest of the country, women over the age of 18 obtained passports without such approval."*¹⁰⁸

Ifølge UNHCR bliver kvinder med en offentlig profil truede. UNHCR skriver i sine guidelines: *"While women fall victim to a range of human rights violations, those with specific profiles are specifically targeted on account of their (perceived) political, sectarian or social role. In particular, women perceived or actually transgressing traditional roles and/or exposed in society have been subjected to intimidation and targeted attacks, including murder, at the hands of mainly non-state actors, including party militias, insurgents, Islamic extremists as well as their own family or community. This may include women engaged in politics, professionals, civil society activists or women that transgress social or religious mores"*¹⁰⁹.

Freedom House skriver om kvinder i det offentlige liv i det hele taget: *"Militias promoting misogynist ideologies have targeted women and girls for assassination, and intimidated them to stay out of public life"*.¹¹⁰ Human Rights Watch skriver ligeledes: *"Today, armed groups continue to target female political and community leaders and activists."*¹¹¹

Kilder rapporterer, at religiøst motiverede overgreb mod kvinder er et problem. Den amerikanske *Commission on International Religious Freedom* (USCIRF) skriver i sin årlige rapport *"In recent years, women and girls have suffered religiously-motivated violence and abuses, including killings, abductions, forced conversions, restrictions*

¹⁰⁶ USSD, april 2011, afsnit 6.

¹⁰⁷ USSD, april 2011, afsnit 6.

¹⁰⁸ Ibid.

¹⁰⁹ UNHCR Guidelines, april 2009, punkt 336.

¹¹⁰ Freedom House, maj 2011.

¹¹¹ Human Rights Watch, februar 2011, s. 10.

on movement, forced marriages, and reportedly other violence including rape. Women considered to have violated Islamic teachings and politically-active females have been targeted by Sunni and Shi'a extremists alike."¹¹²

Ifølge Freedom House er der foruroligende udvikling, hvor kvinder i højere grad bliver anvendt til selvmordsbombere. Freedom House skriver: " ... *while others—reportedly including women suffering from mental illness—are abducted by insurgents, raped, and then forced to become suicide bombers to save their honour*"¹¹³.

Kvinder og piger i Irak risikerer at blive udsatte for yderligere typer af overgreb, såsom tvangsægteskaber og/eller tidlige ægteskaber. Det forekommer videre, at familier bytter kvinder med det formål at indgå ægteskab. I det nordlige Irak praktiseres – primært i landdistrikterne – denne form for tvangsægteskab, der kaldes *jin bi jin*, hvilket betyder kvinde for kvinde. Her sker således en udveksling af kvinder, hvor der ikke betales penge for bruden. En anden tradition er at give en pige eller en kvinde til ægteskab i en anden familie som kompensation for et drab.¹¹⁴

Amnesty International skriver i en rapport fra 2010: "*Many Iraqi women and girls are subjected to harmful traditional practices, including forced and early marriage. (...) Iraqi women human rights defenders say that many abused wives were forced to marry – often as a teenager without obtaining the judicial approval formally required under Iraqi law for a marriage of anyone aged between 15 and 18. Marriages of girls younger than 15 are illegal, but they continue to be conducted in private or religious ceremonies without those responsible being held to account.*"¹¹⁵

US Department of State skriver ligeledes "*Although there were no statistics, a tradition of marrying young girls (as young as 14 years old) continued, particularly in rural areas.*"¹¹⁶

Freedom House's rapport om kvinders rettigheder forklarer om midlertidige ægteskaber, *mut'ah*, der forekommer i Irak "*After 2003, the Shiite practice of mut'ah marriage grew more popular, having been banned under Saddam Hussein. (...) In mut'ah marriages, an unmarried woman can temporarily marry a man whether or not he is already married, often for a fixed amount of time and in exchange for a certain amount of money. The time period can range from an hour to years, and only the man has the right to dissolve the marriage, unless there was a prior agreement between them. Women have no right to support if they become pregnant. Most of these marriages are carried out secretly without the knowledge of the participants' families, and women who resort to them often do so out of poverty. Shiite clerics*

¹¹² USCIRF, maj 2011, s. 92

¹¹³ Freedom House, marts 2010, s. 15

¹¹⁴ UNHCR guidelines, april 2009, punkt 260.

¹¹⁵ Amnesty International, april 2010, s.19.

¹¹⁶ USSD, april 2011, afsnit 2f.

*who encourage the practice argue that it prevents fornication and adultery while helping widows and other impoverished women, but critics view it as a form of prostitution.”*¹¹⁷

Human Rights Watch skriver vedrørende vold mod kvinder i hjemmet: *”Domestic violence has always been a problem in Iraq, but women’s rights groups say that years of armed conflict and economic hardships have contributed to increased violence within families. The proliferation of weapons has also intensified domestic violence and increased the risks of serious injury or death for women.”*¹¹⁸.

Ifølge en rapport fra Minority Rights Group fra 2011 har vold mod kvinder været et stigende problem siden invasionen i 2003. Ifølge samme rapport har hver femte kvinde (21 %) mellem 15-49 været udsat for fysisk vold fra deres ægtefælle¹¹⁹.

Kvinder, der er ofre for voldtægter, frygter også efterdønningerne af voldshandlingen. At rapportere seksuelle overgreb er stigmatiserende og vil ofte ødelægge en kvindes rygte og dermed fremtidige muligheder.

Det fremgår af Minority Rights Groups rapport: *“Women in Iraq also fear abduction and rape. Men from all sides of the conflict, including Iraqi and US-led coalition troops and members of security forces, have been responsible for such crimes. MRG has reported that women, including those from minorities, who survive these ordeals can find themselves ostracized from their families and communities; some are punished or killed by their own relatives; and others are pressured to commit suicide by burning themselves.”*¹²⁰

Med hensyn til beskyldninger om seksuelle overgreb af irakiske sikkerhedsfolk, beretter Freedom House om en sag fra 2007, hvor en kvinde *“appeared on the satellite television station Al-Jazeera and claimed that she had been raped by police officers, Prime Minister Nuri al-Maliki quickly denounced the account as a fabrication designed to discredit the security forces. The accused officers were promised promotions, and the woman was ultimately arrested.”*¹²¹

Ifølge den irakiske straffelov kan gerningsmanden undgå straf for voldtægt eller seksuelle overgreb, hvis han gifter sig med ofret. I mangel af en bestemmelse, der fastslår det modsatte, gælder dette også, hvis offeret er mindreårig. Straf for kidnapning og bortførelse kan også undgås ved ægteskab¹²².

¹¹⁷ Freedom House, marts 2010, s. 13

¹¹⁸ Human Rights Watch, februar 2011, s. 22

¹¹⁹ Minority Rights Group, juli 2011, s. 219.

¹²⁰ Ibid.

¹²¹ Freedom House, marts 2010, s. 30.

¹²² Minority Rights Group, juli 2011, s. 119.

Kvindelig omskæring er fortsat udbredt i den kurdiske del af Irak, omend der er usikkerhed om helt præcist, hvor udbredt denne form for overgreb er. Human Rights Watch rapporterer, at *“In November [2010] the Ministry of Health completed a statistical study on the prevalence of FGM and the data suggests that 41 percent of Kurdish girls and women have undergone this procedure”*¹²³ En UNAMI rapport skriver *“The practice of female genital mutilation continues in the Kurdish areas. In a study released in February 2010, the Association for Crisis Assistance and Development Co-operation (WADI) reported that 72.7 % of women interviewed in the governorates of Erbil and Sulaymaniyah, as well as in areas of Kirkuk and Diyala inhabited by Kurds, have undergone this procedure. According to the report, FGM is most prevalent in Garmyan/New Kirkuk with 81.2% of females over the age of 14 having undergone the process, followed by Sulaymaniyah (77.9 %) percent [sic] and Erbil (63 %). 100% of women over the age of 80 are believed to have been mutilated”*¹²⁴

Human Rights Watch skriver om trafficking i Irak: *“Trafficking in women and girls in and out of the country for sexual exploitation is widespread. There have been no reported convictions for trafficking, and a long-awaited anti-trafficking bill is on hold in the parliament, awaiting revisions. Outside of Kurdistan, there are no government-run shelters”*¹²⁵.

Det fremgår videre af samme kilde: *“Traffickers also transport women and girls internally and internationally through arranged and forced marriages. Families marry off their young women and girls to older men from outside their community who are either agents or brokers. Often the girl’s family coerces her into marriage, hoping to escape desperate economic circumstances or to pay debts. Other times families are unaware of the fate that awaits their daughters.”*¹²⁶

Kvinderetsgrupper har forklaret Human Rights Watch, at *“trafficked women (and victims of sexual violence) often find themselves in jail. The government provides no assistance to victims repatriated from abroad, and Iraqi authorities prosecute and convict trafficking victims for unlawful acts committed as a result of being trafficked; for example, some victims who were trafficked abroad using false documents were arrested and prosecuted upon their return to Iraq. Apart from document and passport fraud, victims are also jailed for prostitution, while authorities ignore their abusers.”*¹²⁷

Organisationen skriver videre: *“Victims of sexual violence and trafficking have well-grounded fears of reprisals, social ostracism, rejection or physical violence from their families, and a lack of confidence that authorities have the will or*

¹²³ Human Rights Watch, januar 2011, s. 3.

¹²⁴ UNAMI(2009), anvendt 22. september 2011, s.12

¹²⁵ Human Rights Watch, februar 2011, s.2.

¹²⁶ Ibid. s. 12

¹²⁷ Ibid. s. 14

*capacity to provide the support or protection required. Police are generally reluctant to investigate cases of sexual violence, trafficking, and abductions.”*¹²⁸

Ifølge estimer fra internationalt Røde Kors, er der mellem en og tre millioner husholdninger med kvindelige familieoverhoveder i Irak. Organisationen betragter dem som en af de mest udsatte grupper i Irak. I deres *Operational Update* fra marts 2011 skriver organisationen *“Without a male relative, they lack economic, physical and social protection and support. Often they struggle with harrowing memories of the circumstance of death or disappearance of their husband. Displaced women face the added challenge of coping with the loss of a home that they had to leave because of threats to their safety, or for lack of income.”*¹²⁹

Denne mangel på indkomst kan ifølge kilder få vidtrækkende konsekvenser. En Human Rights Watch Rapport¹³⁰ offentliggjort i februar 2011 skriver *“Because of the extreme financial pressures on displaced and female-headed families, local human rights activists say they are seeing an increase in child marriages, forced prostitution and trafficking in women and girls as described above. Numerous activists and women in Najaf, Karbala and Basra told us that the practice of mut’ah, or temporary marriage, has grown since 2003 because of poverty and a resurgence of religious parties and tribal customs. Impoverished and lacking employment opportunities, widows and girls, often from displaced families, are being pressured into these types of contracts as a way to lessen their families’ poverty, according to women’s rights activists”*¹³¹

Ifølge samme rapport, foreligger der oplysninger om, at de personer og myndigheder, der skulle hjælpe kvinderne økonomisk udnytter kvindernes situation. *“More troublingly, women’s rights groups in the south report that men working for local government, religious institutions, and charities use their positions to pressure widows to practice mut’ah in exchange for any charity or services. “They are exploited for pleasure marriages by the very institutions that are supposed to be helping them,” one of the defenders said.”*¹³²

To kvinderetsaktivister i Najaf har fortalt Human Rights Watch, at: *“The government offices here encourage women, especially widows, to practice mut’ah, and have made it much more socially acceptable,” according to a women’s right advocate. “If they apply for a job at an office or try to claim benefits as a widow, they are pressured to practice mut’ah in exchange for the job or benefits. Most of the men are already married- in Najaf, a man can have four wives and temporary marriages on top of it.”*¹³³

¹²⁸ Ibid. s. 15

¹²⁹ ICRC, marts 2011

¹³⁰ Human Rights Watch, *At a Crossroads*, februar 2011. Rapporten er baseret på en fire-uge lang fact-finding mission i april 2010, hvor Human RightsWatch besøgte byerne Baghdad, Basra, Tikrit, Najaf, Karbala, Amara, and Sulaimaniyya for at undersøge menneskerettighedssituationen syv år efter invasionen.

¹³¹ Human Rights Watch, februar 2011, s. 23-24

¹³² Human Rights Watch, februar 2011, s.24

¹³³ Ibid.

Fænomenet bekræftes yderligere af en rapport fra gruppen *Women Living Under Muslim Laws*, der skriver, at: ”*In order to receive such benefits [mellem \$34 og \$81 per måned ifølge samme rapport] a widow must be well-connected or enter into a "temporary marriage" based on sex with one of the bureaucrats who distribute the funds. Even then, this paltry amount does not come close to covering a family's needs, so many widows are forced to work as servants, beg, or ask their families for help. Some have become prostitutes, while others have joined the insurgency in exchange for money*”¹³⁴.

4.7 Børn

Ifølge flere kilder udsætter de mange år med konflikt børn i Irak for mange risici. FN's sikkerhedsråd skriver i en rapport fra juni 2011: ”*Children continue to be killed and maimed in Iraq, as they remain exposed to a wide range of risks as a result of the conflict.(...) Children have also been killed or maimed after being caught in the cross-fire between insurgent groups and military or police forces engaged in combat or checkpoint confrontations.*”¹³⁵

Bortførelser af børn udgør et problem: ”*The abduction of children remains a serious concern. In 2009 alone, the Ministry of Interior estimated that at least 265 children were abducted and issued several public warnings.(..) Owing to the sensitivity of release negotiations, once a child has been abducted many of these incidents are not reported to the authorities, as parents feel this would give a greater chance for the successful release of their children.*”¹³⁶

Derudover er der rapporter om, at børn bliver brugt af oprørsgrupper. Ovenstående kilde skriver således: ”*Information received from community leaders, Government officials, security forces and national and international child protection partners demonstrates that children have been systematically used by insurgent groups. ... Children were used as suicide bombers by insurgent groups, including Al-Qaida in Iraq, throughout the reporting period. Children are used as suicide bombers allegedly because they arouse less suspicion and it is considered to be easier for them to move through security checkpoints than for adults. In some instances, children have allegedly unknowingly been proxy bombers, carrying explosives intended to be remotely detonated.*”¹³⁷ Ifølge samme kilde opererer Al-Qaida med en ungdomsgruppe for børn under 15, ”Birds of Paradise”, også kaldet ”Paradise Boys” eller ”Youth of Heaven” til at foretage selvmordsangreb¹³⁸.

Børn er derudover i risiko for at blive udsatte for seksuel vold og overgreb: ”*Incidents of rape or grave sexual violence against children in Iraq connected with the armed conflict are extremely difficult to verify and gathering information on this violation remains a consistent challenge. The main factors are the security situation and the limitations on*

¹³⁴ Women living Under Muslim Law, anvendt 22. september 2011

¹³⁵ FN's sikkerhedsråd, juni 2011, s. 7

¹³⁶ Ibid. s 9.

¹³⁷ Ibid. s 6.

¹³⁸ Ibid.

*access it imposes, a reluctance to report incidents out of fear of being stigmatized, and the absence of available and safe reporting mechanisms for children in a number of regions.”*¹³⁹

Det amerikanske Department of Labour skriver i deres rapport om børnearbejde ”*Street children may experience violence, sexual abuse, and drug use. Criminal gangs use street children in drug trafficking and prostitution. ... Children are exploited in the commercial sex industry, some as a result of trafficking. Children are also trafficked for forced labor. Gangs target young boys and girls for sexual exploitation and for sale into prostitution. Reports from destination countries indicate that girls are trafficked from Iraq to Jordan, Syria, and Persian Gulf States.*”¹⁴⁰

4.8 Seksuel orientering og identitet

The International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA) rapporterer, at den irakiske straffelov ikke forbyder forhold mellem mennesker af samme køn. Organisationen skriver dog videre: “*However, various reports have shown that self-proclaimed Sharia judges have sentenced people to death for committing homosexual acts and that militias frequently have kidnapped, threatened and killed LGBT people.*”¹⁴¹

Homoseksuelle mænd står over for de samme problemer som kvinder med hensyn til at opnå straf til gerningsmændene for overgreb begået imod dem. Lovgivningen giver mildere straffe til dem, der har begået overgrebene, hvis motivet er “ære”. Amnesty skriver at: “*Iraqi courts continue to interpret provisions of Article 128 of the Penal Code as justification for giving drastically reduced sentences to defendants who have attacked or even killed gay men they are related to if they say that they acted to ‘wash off the shame’.* In its rulings, the Iraqi Court of Cassation has confirmed that the killing of a male relative who is suspected of same-sex sexual conduct is considered a crime with an ‘honourable motive’, thus qualifying for a reduced sentence under Article 128.”¹⁴²

Ifølge Amnesty kan homoseksuelle ikke forvente beskyttelse fra myndighedernes side, hvis de bliver truet eller oplever overgreb. Organisationen skriver: “*On the contrary, members of the security forces and possibly other authorities appear in some cases to have encouraged the targeting of people suspected of same sex relationships, in blatant violation of the law and international human rights standards*”.¹⁴³

Den britiske avis *The Guardian* fortæller i en artikel fra 2010, hvordan et nødherberg for LGBT personer blev angrebet af irakisk politi: “*12 Iraqi police officers burst into a house in Karbala, beat up and blindfolded the six occupants and bundled them off in three vans, taking the computers they found with them. The house was then burned down by unknown people. The house was a new ‘emergency shelter’ run by the Iraqi LGBT organisation. Two days later,*

¹³⁹ Ibid. s. 9

¹⁴⁰ US Department of Labour, december 2010, s. 336

¹⁴¹ ILGA, maj 2010, s. 26

¹⁴² Amnesty International, april 2010, s. 21-22.

¹⁴³ Ibid. s. 22

one of the men turned up in hospital with a throat wound saying he'd been tortured. Iraqi LGBT has ordered those in its other two safe houses to move immediately."¹⁴⁴

Ifølge Amnesty, er der ingen data vedrørende transkønnede personer og den juridiske situation er uklar.¹⁴⁵

I det kurdisk kontrollerede område anses homoseksualitet også for at være tabu og det er ikke muligt at leve åbent som homoseksuel. Personer der er eller mistænkes for at være homoseksuelle er i risiko for "æresdrab". Generelt kan myndighederne ikke sikre effektiv beskyttelse af homoseksuelle, idet det bliver betragtet som ulovligt i religiøs forstand og samfundsmæssigt uacceptabelt¹⁴⁶.

4.9 Oppositionsgrupper, politiske aktivister og formodede politiske modstandere

Når man skal forstå den vold, der forekommer mod politikere og politiske aktivister i Irak, er det ifølge UK Home Office's seneste landerapport om Irak, nødvendigt at have en bred forståelse for samspillet mellem ikke-statslige bevæbnede grupper, politisk rivalisering og den sekteriske konflikt, der karakteriserer sikkerhedssituationen i Irak¹⁴⁷.

Ifølge UNHCR's guidelines er det fortsat farligt åbenlyst at være eller at blive opfattet som kritisk over for regionale eller lokale magthavere. UNHCR skriver blandt andet: "*Iraqis openly criticizing or perceived to be opposing armed groups or political parties are at risk of being threatened, kidnapped or killed. This is particularly true for tribal/religious leaders, journalists, human rights activists or other professionals that express their dissatisfaction with local parties or armed groups, refuse cooperation, allege their involvement in violence, corruption or sectarianism or engage in reconciliation efforts*"¹⁴⁸.

4.9.1 Personer, der arbejder for de irakiske myndigheder eller internationale aktører

Forskellige bevæbnede grupper holdes, ifølge UNHCRs guidelines, ansvarlige for: "*targeting persons involved in the Iraqi Government and Administration at the federal and local levels, members of their families and bodyguards*"¹⁴⁹. Ifølge FN's sikkerhedsråd er der sket en stigning i de målrettede angreb på myndighedspersoner. "*The reporting period [31. marts til juli 2011] witnessed a significant rise in assassinations of political leaders, government officials and security personnel.*"¹⁵⁰. Optællinger på baggrund af rapporteringer i medierne viser, at 6.023 medlemmer af de irakiske sikkerhedsstyrker og politiet er blevet dræbt siden februar 2006¹⁵¹.

¹⁴⁴ The Guardian, juni 2010.

¹⁴⁵ Amnesty, juli 2006

¹⁴⁶ UNHCR guidelines april 2009, s. 194.

¹⁴⁷ UK Home Office, august 2011

¹⁴⁸ UNHCR april 2009, punkt 284 og UNHCR, juli 2010.

¹⁴⁹ UNHCR, april 2009, punkt 278 og UNHCR, juli 2010.

¹⁵⁰ FN's sikkerhedsråd, juli 2011, punkt 41, s 9.

¹⁵¹ Iraqi Coalition Casualties Count, anvendt den 18. september 2011; <http://www.icasualties.org/Iraq/IraqiDeaths.aspx>

UNHCR skriver videre :*“In some areas of the Central Governorates, where Kurds dominate the administration and the local security forces, attacks on Kurdish party officials (KDP, PUK and other aligned parties) as well as members of the Kurdish armed forces (Peshmerga) and security (Asayish) are common”*¹⁵².

Som anført i afsnit 3.2 er korruption et omfattende problem på alle planer af myndighedsudøvelsen. De involverede i bekæmpelsen af denne omfattende korruption er en udsat gruppe. US Department of State skriver: *“... During the first six months of the year, prosecution of corruption cases increased, but officials combating corruption faced persistent political, social, and capacity restraints. They also faced physical threats and attacks. One inspector general reported that those involved in investigating corruption ‘are facing serious risks without personal security details and other protective measures to do their jobs and stay alive at the same time.’*¹⁵³

Udlændingesservice skriver i sin fact-finding rapport vedrørende personer, der er tilknyttet de irakiske eller de amerikanske/multinationale styrker: *“The same source also told the fact finding delegation that individuals who had cooperated with the Iraqi security force or US/ multi-national forces; or those persons working for foreign companies —... including relatives to all the above-mentioned categories of persons could also be at risk of being targeted.”*¹⁵⁴

4.9.2 Baath-medlemmer eller andre knyttet til det tidligere styre

Under Saddam Hussein var medlemskab af Baath-partiet en forudsætning for at bestride offentlige stillinger, ligesom medlemskab i praksis ofte var en forudsætning for at klare sig i den private sektor. En meget stor del af den irakiske befolkning var derfor medlemmer af Baath-partiet uden nødvendigvis at være overbeviste Saddam-tilhængere. I 2003 påbegyndtes en ”de-baathificering” af det irakiske samfund, hvilket betød, at omkring 150.000 tidligere medlemmer af Baath-partiet, fortrinsvis sunnimuslimer blev udelukket fra offentlige stillinger og pensioner¹⁵⁵.

I januar 2008 blev en ny lovgivning vedtaget, der har til formål til dels at omstøde denne proces. Lovgivningen tillader tidligere medlemmer af Saddam Husseins Baath parti at vende tilbage til det offentlige liv. Implementeringen af denne lovgivning trækker dog ud og den shiadominerede regering beskyldes for at diskriminere tidligere Baath-medlemmer ved offentlige ansættelser¹⁵⁶.

Den danske rapport fra Udlændingesservice’s fact-finding mission til Amman, Jordan og Bagdad i februar – april 2010, fortæller, at en pålidelig kilde i Irak forklarer, at et tidligere tilhørsforhold til Baathpartiet : *”could add to a person’s insecurity”*¹⁵⁷.

¹⁵² UNHCR, april 2009, punkt 279 og UNHCR, juli 2010.

¹⁵³ US Department of State, april 2011, afsnit 4.

¹⁵⁴ Udlændingesservice, september 2010, s. 25.

¹⁵⁵ UNHCR, april 2009, punkt 297.

¹⁵⁶ Ibid.

¹⁵⁷ Udlændingesservice, september 2010, s.30

Det fremgår videre af rapporten, at *“Former Baathists who have been involved in human rights violations and where this is known could be at risk [of being targeted]. UNHCR - Iraq, Baghdad considered that relatives of pre-2003 prominent figures who have been involved in human rights violations would not consider it safe to return to Iraq.”*¹⁵⁸

Visse grupper opfattes som nogle, der har støttet eller nydt godt af det tidligere regimes forskelsbehandling, herunder flygtninge fra Palæstina og Syrien, Ahwaziarabere og romaer (kawliyah), såvel som professorer, lærere og kunstnere. Disse grupper er også i risiko for overgreb fra shiamuslimske militser.¹⁵⁹

4.9.3 Journalister

Journalister i Irak opererer under særdeles vanskelige og farlige forhold og udgør en meget udsat gruppe. US Department of State skriver: *“Journalists were subject to violence and harassment. (...) Journalists were targets of government security forces, corrupt officials, terrorists, religious groups that were unwilling to accept media independence, and unknown actors who, for whatever reason, wished to affect the flow of news. Despite multiple killings of journalists during the year, there were no convictions for these or previous killings of journalists.”* Herefter opremser rapporten konkrete eksempler på overgreb på journalister, herunder også overgreb begået af de irakiske sikkerhedsstyrker¹⁶⁰.

Ifølge Freedom House skal mediehusene give regeringen en liste over alle deres ansatte, hvilket udsætter dem for en større fare.¹⁶¹

Ifølge samme kilde opererede journalister tidligere mere frit i det kurdiske område, men forholdene her er forværret i løbet af 2010. Freedom House skriver: *“Journalists who offend local officials and top party leaders or expose high-level corruption remain subject to physical attacks, arbitrary detention, and harassment. Critical or opposition journalists were the targets of several bomb attacks in March, April, and May, and faced nearly constant violence, harassment, and intimidation by Kurdish security forces throughout the year. In August, the KDP brought a billion-dollar lawsuit against a newspaper that reported on Kurdish officials’ alleged oil smuggling to Iran”*¹⁶²

US Department of State skriver ligeledes: *“journalists in the Kurdistan region asserted that they routinely encountered personal intimidation by KRG officials, security services, tribal elements, and business leaders.”*¹⁶³

¹⁵⁸ Udlændingservice, september 2010, s. 29.

¹⁵⁹ UNHCR, april 2009, punkt 298.

¹⁶⁰ US Department of State, april 2011, afsnit 2a.

¹⁶¹ Freedom House, maj 2011.

¹⁶² Ibid.

¹⁶³ US Department of State, april 2011, afsnit 2a.

4.9.4 Islamiske grupper og andre i politisk opposition til PUK og KDP

UNHCR skriver i sine guidelines, at :” *In the three Northern Governorates of Sulaymaniyah, Erbil and Dabuk as well as in areas under de facto control of the Kurdish parties, criticism of the ruling PUK and KDP can result in intimidation, beatings, arrest and detention and extra-judicial killings. Journalists are particularly at risk.*”¹⁶⁴

Amnesty International refererer i deres årsrapport for 2010 til adskillige sager, hvor der er begået vold mod politiske modstandere: “*On 14 February [2010], unidentified gunmen attacked the office of the Kurdistan Islamic Union (KIU) party in Sulaimaniya, but caused no casualties. Four days later, the KRG authorities detained several KIU members in Dobuk. ... On 16 February, [2010] armed men reportedly linked to the Patriotic Union of Kurdistan (PUK), one of the parties forming the KRG, violently disrupted a meeting of the opposition Goran Movement in Sulaimaniya, the authorities arrested 11 Goran Movement activists but took no action against those who broke up the meeting.*”¹⁶⁵

Amnesty International har i en anden rapport beskrevet, hvad der skete med nogle af de personer, der deltog i de folkelige protester, der i KRG primært fandt sted fra februar 2011. Det fremgår af denne rapport: “*...members of opposition political parties such as Goran, were arrested, especially in Sulaimaniya, Erbil, Kalar and Halabja. Some of them were held for up to four days during which they allege they were tortured or otherwise ill-treated before being released uncharged. Their ‘crime’ was to speak out against official corruption and the ‘dictatorship’ of the two ruling parties. In Erbil, for example, at least seven people, most of them members of Goran, were arrested on 25 February simply because they gathered in the main square before a planned demonstration was due to start and which the security forces [sic] subsequently suppressed.*”¹⁶⁶

4.9.5 Akademikere og andre højtuddannede

Mange højtuddannede mænd og kvinder har været udsat for systematisk chikane og forfølgelse fra fundamentalistiske grupper siden Saddam Husseins fald. Hundredvis af akademikere og professorer fra universiteterne rapporteres kidnappet eller dræbt. Mange andre er blevet truet og/eller er flygtet ud af landet. US Departement of State skriver i sin rapport fra 2010: “*During the year extremists and terrorists targeted cultural figures. In the central and southern parts of the country, there were a number of reports of threats by extremists and sectarian militants against schools and universities, urging them to modify activities, favor certain students, or face violence.*”¹⁶⁷ Freedom House skriver ligeledes “*Academic institutions operate in a highly politicized and insecure environment. Hundreds of professors were killed during the peak of sectarian and insurgent violence, and many more*

¹⁶⁴ UNHCR guidelines, april 2009, s. 167.

¹⁶⁵ Amnesty International, maj 2011, s. 4.

¹⁶⁶ Amnesty International, april 2011, s. 11.

¹⁶⁷ US Departement of State, april 2011, afsnit 2a.

stopped working or fled the country, though there have been some reports of scholars returning to their jobs following security improvements in the last several years”¹⁶⁸.

Ifølge UNHCR har professionelle, såsom akademikere, dommere, advokater, læger og andet sundhedspersonale, såvel som atleter været et foretrukket mål for forskellige ekstremistiske grupper siden invasionen i 2003.¹⁶⁹

5. Internt flugt alternativ (IFA) til KRI

Der har været en del fokus på, hvorvidt personer fra syd- og central Irak, kan henvises til at bosætte sig i KRI som et internt flugtalternativ.

Ifølge UNHCR kan adgangen til KRI for personer, der ikke oprindeligt kommer fra området være vanskelig. UNHCR skriver i et indlæg til Flygtningenævnet vedrørende muligheden for internt flugt alternativ for kurdere fra andre dele af Irak: ” *It has been observed over the past year that approval or denial of entry into the KRG is not applied systematically and may depend on a number of factors, including the officer in charge at the time of entry. In general, single males, and to some extent single females, face difficulties in gaining entry into the KRG.*”¹⁷⁰

US State Department skriver om bevægelsesfriheden i KRI samt om adgangen til KRI fra syd:

”There are no KRG laws that restrict movement across the areas administered by the KRG, but due to security procedures in practice movement was restricted. Citizens (of any ethnicity, including Kurds) crossing into the region from the south were obliged to stop at checkpoints, undergo personal and vehicle inspection, and receive permission to proceed. Officials prevented individuals from entering into the region if deemed a security threat. Entry for male Arabs was reportedly more difficult than for others. The officer in charge at the checkpoint was empowered to decline entry into the region. To accommodate increasing numbers of summer and holiday visitors, the KRG security authorities worked out agreements with other provinces whereby tourist agencies submitted names of visitors in advance for preclearance. Visitors must show where they are lodging and how long they intend to stay.”¹⁷¹

Udlændingesservice skriver i sin fact-finding rapport vedrørende adgang til KRI: “*Mohamed Mirza, Head of Political Department, General Security Office, Asayish, Erbil stated that the entry procedures at KRG checkpoints have remained the same throughout 2010 and these procedures still apply. There have been no changes in entry policy*

¹⁶⁸ Freedom House, maj 2011

¹⁶⁹ UNHCR guidelines, april 2009, s. 179.

¹⁷⁰ UNHCR, 10. januar 2011, s. 4.

¹⁷¹ US Department of State, april 2011, afsnit 2f

whatsoever. However, lately there have been some unrest and demonstrations in KRI as well as in the disputed areas (Kirkuk and Mosul) and these incidents have caused the KRG to intensify its security procedures at the checkpoints. It was reiterated that the procedures are unchanged but all travellers are briefly questioned at checkpoints. Security precautions are stronger these days but entry procedures remain as usual."

Med hensyn til kurdere fra syd-og central Irak eller de omtvistede områder skriver Udlændingesservice i samme rapport: *"When asked if Kurds from the disputed areas face particular difficulties in entering and residing in KRI Minister Kamel Haji Ali stated that the KRG encourage Kurds from the disputed areas to stay in those areas if they are not at risk of violence. The Minister added that the KRG authorities are negotiating with the governors in the disputed areas to persuade them to alleviate the pressure from Arabs on the Kurdish population to leave the region, but if no results are achieved through negotiations KRG would consider posting armed forces to the region if the situation becomes too tense."*¹⁷²

Vedrørende spørgsmålet, om det er nødvendigt at have en reference i KRI og hvorvidt det er nødvendigt at præsentere denne reference allerede ved adgangen til KRI fremgår det blandt andet af Udlændingesservice rapport: *"An international organization (B) stated that there is no requirement for a person to present his or her reference at the checkpoint before being allowed entry. Instead the [person] needs to produce [a reference] the next day of the arrival at the nearest Asayish office. Failing to do that, they will be tracked and asked to leave. They could also be blacklisted. Governor Babrož Qashany stated that there is no need for a reference to be present at a KRG checkpoint for an Iraqi to enter KRI. However, if a person wishes to reside in KRI she or he will have to register at the Asayish in the area where he or she intends to live."*¹⁷³

Og videre: *"Nawzad Hadi Mawlood, Governor of Erbil Governorate, explained that the vast majority of IDPs coming to KRI already know someone in the region, and in contrast to many other Iraqis coming to the region it is only IDPs who wish to settle more permanently. There is no requirement for a reference at the checkpoint for IDPs or any other traveller. However when an IDP wishes to settle more permanently in Erbil Governorate she or he will have to find a reference and then approach the local Asayish Office in Erbil in order to be properly registered."*¹⁷⁴

Med hensyn til adgangen til at købe jord eller bolig for arabiske irakere fremgår det af rapporten:

"An international organization (B) stated that Iraqi Arabs – in contrast to all other Iraqi citizens in KRI – are not entitled to purchase immobile property like in any other part of the country. They require permission from security agencies

¹⁷² Udlændingesservice, juni 2011, s.20

¹⁷³ Udlændingesservice, juni 2011, s. 28.

¹⁷⁴ Ibid. s. 29.

as well as Directorate of Property which is generally granted to highly qualified professionals, parliamentarians, ministers and people who bring in investment of a certain amount (amount not known to the organization).’’¹⁷⁵

Og med hensyn til adgang til arbejde: ”*Muhamad Abdulla Hamo [Director, Directorate of Displacement and Migration, (DDM) Dohuk] explained that those IDPs who are not able to find jobs face difficulties as there is no economic support for unemployed people. However, some NGOs and charity organizations provide some assistance to those in need, for instance food, but there is no financial support like in European countries. Unemployment is high in KRI and this situation affects the local population as well as IDPs. DDM try to assist IDPs with regard to food rations, i.e. the transfer of PDS [Personal Distribution System] cards. However, it is difficult for Iraqis coming to KRI to have their PDS card transferred from their place of origin. Therefore it is common for IDPs from outside KRI to go back to the place where their PDC card is valid, that is in many cases to their place of origin in order to collect their food rations.*”¹⁷⁶

Vedrørende uddannelse, fremgår det af rapporten, at der kan være et problem med adgang til arabisk-talende skoler: ”*Regarding access to education an international organization (B) stated that there are only four Arabic schools in the city of Erbil and they are all overcrowded. There is a general shortage of Arabic schools in KRI and many Arabic speaking pupils have difficulties when they attend schools. Language is a big issue.*”¹⁷⁷

6. UNHCR’s anbefalinger, herunder Internt Flugt Alternativ

UNHCRS’s seneste anbefalinger omkring Irak *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-seekers* er fra april 2009. I juli 2010 offentliggjorde UNHCR *Note on the Continued Applicability of the April 2009 UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-seeker*. UNHCR anbefaler at de tidligere guidelines fortsat anvendes. UNHCR fastslår videre, at UNHCR’s position, hvad angår tilbagesendelser til Irak ligeledes er uændret¹⁷⁸. Dansk Flygtningehjælp henviser således også fortsat til UNHCR’s guidelines fra april 2009.

Anbefalingerne fra 2009 fremhæver følgende:

Vedrørende asylansøgere fra de fem centrale provinser *Bagdad, Diyala, Kirkuk, Nineve* og *Salah Al-Din*

¹⁷⁵ Udlændingesservice, juni 2011, s. 31.

¹⁷⁶ Ibid. s. 37.

¹⁷⁷ Ibid. s. 33.

¹⁷⁸ UNHCR, juli 2010, s. 6.

- at UNHCR anser en asylansøger fra de centrale provinser for at have behov for international beskyttelse og henstiller til, at disse betragtes som flygtninge i henhold til Flygtningekonventionen. I det omfang en asylansøger fra central Irak ikke anerkendes som konventionsflygtning, skal international beskyttelse tilbydes i en eller anden form for *komplementær beskyttelse*¹⁷⁹.

I det omfang asylansøgningen alligevel behandles individuelt bør følgende forhold indgå i vurderingen:

- På baggrund af den ustabilitet, vold og de menneskerettighedskrænkelser, der forekommer i det centrale Irak er situationen sådan, at der er en sandsynlighed for alvorlige overgreb¹⁸⁰.
- Selv hvor et individ ikke personligt har oplevet trusler eller risiko for overgreb, kan begebenheder i ens hjemområde eller i relation til andre være et udtryk for en velbegrundet frygt¹⁸¹.
- I det omfang der er tale om ikke-statslige aktører, kan en asylansøger ikke forventes at søge myndighedernes beskyttelse, idet de statslige aktører selv anklages for vold og menneskerettighedskrænkelser. Manglende henvendelse til de lokale myndigheder bør således heller ikke alene medføre, at der stilles spørgsmålstegn ved ansøgningen¹⁸².
- Forfølgelse er ikke begrænset til handlinger, der påfører fysiske skader. Handlinger, der begrænser udøvelsen af en persons menneskerettigheder kan også udgøre forfølgelse. Derfor er for eksempel foranstaltninger, der hindrer eller begrænser en persons mulighed for at skaffe sig et levebrød forfølgelse, hvis det betyder, at personens overlevelse hermed er truet. I vurderingen af hvorvidt, der er tale om velbegrundet frygt, skal sådanne hindringer og deres betydning for den enkelte, inklusive den kumulative effekt tages med i betragtningen¹⁸³.

Vedrørende asylansøgere fra de sydlige provinser *Babel, Basrah, Diwaniyah, Kerbala, Missan, Muthanna, Najef, Thi-Qar, Wassit* og *Al-anbar* provinsen¹⁸⁴:

¹⁷⁹ UNHCR guidelines, april 2009, s. 18, punkt 12-13.

¹⁸⁰ UNHCR guidelines, april 2009, s. 23, punkt 27.

¹⁸¹ UNHCR guidelines, april 2009, s. 23, punkt 27.

¹⁸² UNHCR guidelines, april 2009, s. 25, punkt 31.

¹⁸³ UNHCR guidelines, april 2009, s. 24, punkt 28.

¹⁸⁴ UNHCR guidelines, april 2009, s. 19-20, punkt 15-16.

- at behovet for international beskyttelse af personer fra disse områder bør vurderes individuelt i henhold til Flygtningekonventionen. Der bør tages særlige hensyn til følgende særligt udsatte grupper:
 - Irakere, der er involverede i politiske partier, som er en del af de magtkampe, der foregår
 - Regeringsembedsmænd og andre, der associeres med den nuværende irakiske regering, administration og institutioner
 - Irakere, der opfattes som en del af politiske bevæbnede grupper og partier i opposition
 - Irakere, der arbejder sammen med de multinationale styrker eller udenlandske selskaber
 - Medlemmer af religiøse og etniske mindretal
 - Bestemte professioner, såsom akademikere, dommere, læger og lignende
 - Journalister og andre, der arbejder med medierne
 - FN og NGO medarbejdere, menneskerettighedsaktivister
 - Homoseksuelle
 - Kvinder og børn med særlige profiler
- at UNHCR som udgangspunkt anser brugen af internt flugtalternativ for udelukket i syd- og central Irak, da dette hverken er sikkert, rimeligt eller praktisk muligt under de nuværende sikkerhedsforhold i Irak¹⁸⁵.

Vedrørende asylansøgere fra de tre nordlige provinser, *Sulaymaniah*, *Erbil* og *Dohuk*¹⁸⁶.

- at behovet for international beskyttelse af personer fra de nordlige provinser bør vurderes individuelt og i tilfælde, hvor en asylansøger ikke anerkendes som flygtning under konventionen, men alligevel har behov for beskyttelse, bør andre former for komplementær beskyttelse overvejes.
- at UNHCR ikke anser syd- og central Irak for et relevant internt flugtalternativ for personer fra det nordlige Irak. Hvorvidt et internt flugtalternativ er en mulighed internt i de nordlige provinser, bør vurderes forsigtigt og konkret og under hensyntagen til de personer, der fremhæves i UNHCR's guidelines.

¹⁸⁵ UNHCR guidelines, april 2009, s. 20, punkt 17.

¹⁸⁶ UNHCR guidelines, april 2009, s. 20, punkt 17-18.

UNHCR Stockholm har lavet indlæg vedrørende anvendelsen af IFA i en række nævnssager. Et indlæg vedrører spørgsmålet om anvendelsen af internt flugtalternativ for en kurder fra Kirkuk til KRI. Heraf fremgår, at UNHCR anbefaler, at spørgsmålet om KRI som muligt internt flugt alternativ for personer fra andre dele af Irak skal vurderes forsigtigt. Dette skyldes de potentielle problemer for nogle personer med at komme ind i KRI, bosætte sig der lovligt samt det faktum, at adgangen til bestemte rettigheder i praksis kan være begrænset afhængig af personens etnicitet, religion og geografiske oprindelse¹⁸⁷. UNHCR skriver i indlægget: *”In conclusion, UNHCR is of the view that for an individual with a Kurdish ethnicity originating from the disputed areas such as Kirkuk, the conditions for obtaining a legal right to remain in the area are not guaranteed and any consideration of IFA within the Kurdistan region can therefore not be relevant.”*¹⁸⁸

7. Dansk asylpraksis

6.1 Overblik

I 2010 søgte 254 personer fra Irak om asyl i Danmark. 75 fik realitetsbehandlet deres ansøgning i Danmark, mens de resterende blev tilbage- eller overført til andre EU-lande i overensstemmelse med Dublin-forordningen.

Udlændingesservice gav i 2010 asyl til 21 personer (6 K-status og 15 B-status) og afslag til 72 personer. Anerkendelsesprocenten hos Udlændingesservice var således 23 % i 2010. Til sammenligning var Udlændingesservices samlede anerkendelsesprocent for alle landegrupper i 2010 på 38 %.

I perioden 1. november 2009 til 25. august 2011 har Flygtningenævnet behandlet 121 sager vedrørende irakiske asylansøgere.

Flygtningenævnets praksis vedrørende irakiske asylansøgere, 1.11.2009 – 25.8.2011	
Konventions-status	13
Beskyttelses-status	15
De facto-status (ansøgere indrejst inden 1. juli 2002)	2
Afslag	89
Hjemvist til Udlændingesservice til fornyet behandling	2
I alt:	121

Omgørelsesprocenten vedrørende irakiske ansøgere i Flygtningenævnet var således 25 % i denne periode.

¹⁸⁷ UNHCR, 10. januar 2011, s. 2.

¹⁸⁸ Ibid. s. 5

De irakiske asylansøgerees motiver er meget forskelligartede og sagerne udgør et bredt spænd inden for flygtningebegrebet. Dog er langt størstedelen af konflikterne relateret til en tredje part, f.eks. islamiske militser eller familiemedlemmer – ofte forværret af den manglende mulighed for at kunne søge reel myndighedsbeskyttelse.

Nedenstående gennemgang af dansk asylpraksis vedrører udelukkende praksis fra 2. instans, dvs. Flygtningenævnet.

6.2 Asyl

De sager, hvori Flygtningenævnet har meddelt asyl, kan i grove træk opdeles i følgende kategorier.

6.2.1. Religiøse minoriteter

Nævnet har behandlet en række sager vedrørende kristne ansøgere, såvel arabere, assyrere, mandæere og kaldæere, som fortsat oplever grov chikane, trusler, kidnapning og bombeangreb mod kirker og kristne beboelseskvarterer udført af ukendte og kendte islamiske militser som f.eks. Ansar Al-Sunna. Kristne asylansøgere udgør den gruppe af irakere, der hyppigst meddeles asyl i Flygtningenævnet (omgørelsesprocent: 37 %).

Flygtningenævnet meddelte K-status til en kristen assyrer fra Bagdad, som har oplevet en række trusler grundet sin religiøse overbevisning samt det forhold, at han ejede en alkoholforretning. Ansøgers søster har endvidere været kidnappet af en islamisk milit. Ansøgeren lukkede sin forretning og afstod fra at praktisere sin tro, men modtog efterfølgende fortsat personlige dødstrusler. Ansøger levede herefter i skjul indtil sin udrejse.

Flygtningenævnet meddelte ligeledes K-status til en ældre, kristen, kaldæisk kvinde fra Mosul. Ansøgerens kvarter var generelt præget af de vanskelige forhold for kristne kaldæere; en lokal kristen familie blev dræbt, ansøger turde ikke gå i kirke eller bære kors og ansøger blev presset ud af sit hus under drabstrusler. Ansøgerens familiemedlemmer er alle flygtet fra Irak og som ældre, enlig kvinde frygter ansøger at være særligt udsat for religiøst motiveret forfølgelse, som myndighederne ikke kan beskytte hende imod.

Flygtningenævnet meddelte ligeledes K-status til en kristen mandæer fra Basra, som flere gange var blevet truet på livet grundet sit religiøse tilhørsforhold. Truslerne blev fremsat telefonisk og skriftligt af ukendte, formentlig islamiske, grupper. Et familiemedlem til ansøger var blevet dræbt, formentlig grundet sin religion.

Flygtningenævnet genoptog en tidligere afvist asylsag vedrørende en kristen assyrer fra Bagdad og meddelte ansøgeren K-status. Inden sin udrejse i 2004 frekventerede ansøgeren en assyrisk kirke i Bagdad, hvor menigheden modtog generelle trusler. Ansøgeren var under uddannelse i kirken for at kunne bistå ved gudstjenester, og har i Danmark fortsat sit kirkelige arbejde. Ansøger har ikke længere familiemedlemmer i Bagdad, da de alle er blevet dræbt, er forsvundet eller udrejst efter modtagelse af konkrete trusler. Ligeledes er en klassekammerat fra undervisningen i kirken blevet dræbt under et bombeangreb mod en kirke i Bagdad. Nævnet lagde vægt på baggrundsoplysningerne om de meget vanskelige forhold for tilbagevendende kristne i Bagdad, herunder myndighedernes ineffektive beskyttelse samt oplysningerne om ansøgerens forsvundne familiemedlemmer og hans profilering grundet menighedsarbejdet.

I samtlige af de ovenstående sager gjorde Udlændingesservice i sagen gældende, at ansøger kunne henvises til at tage ophold i det kurdiske område som *Internal Flight Alternative*. Hertil bemærkede Nævnet, at i visse sager kan kurdiske områder udgøre et flugtalernativ for irakere fra andre dele af Irak. Men i de konkrete sager lagde Nævnet vægt på, at ansøgerne ingen tilknytning har til det kurdiske område hverken i form af familie eller tidligere besøg, og at ansøgerne ikke taler det kurdiske sprog, hvorfor Nævnet vurderede at ansøgerne i KRI ville blive sat i en meget vanskelig og usikker situation, der ikke vurderedes rimelig.

6.2.2 Sekterisk vold

Flere sager omhandler ansøgere fra religiøse eller etniske minoritetsgrupper, der som følge af sekterisk vold i etnisk blandede områder er blevet fordrevet.

Nævnet genoptog en tidligere afvist asylsag vedrørende en shia-muslimsk, feyli-kurdisk familie fra Bagdad og meddelte K-status. Ansøgerne havde oprindeligt søgt asyl i Danmark grundet en konflikt med myndighederne under Saddam Husseins styre. Ansøgerne boede inden deres udrejse i et religiøst blandet kvarter i Bagdad, hvorfra en række minoritetsgrupper, herunder feyli-kurdere, nu er blevet fordrevet som følge af den sekteriske vold. Flere af ansøgernes familiemedlemmer er blevet dræbt under volds-episoder i bydelen, ligesom andre familiemedlemmer fra Diyala-provinsen ligeledes er blevet dræbt eller fordrevet. Nævnet bemærkede bl.a., at myndighederne ikke kan antages at være i stand til at yde den fornødne beskyttelse.

Nævnet meddelte B-status til en uledsaget, mindreårig shia-muslimsk pige fra Al-Hillah, hvis forældre levede i et blandet ægteskab, hvor faderen var shia-muslim og moderen sunni-muslim. Ansøgerens far blev dræbt af ansøgers morbror, der er en magtfuld sunni-muslim, som ikke accepterer blandede ægteskaber. Efterfølgende nægtede ansøgeren at efterleve onklens krav om, at hun skulle konvertere til sunni-islam, hvorefter onklen slog hende og fremsatte dødstrusler. Kort efter flygtede ansøger til fami-

liemedlemmer i Bagdad, hvor hun skjulte sig indtil udrejsen. I Bagdad blev ansøger tilbageholdt og voldtaget af ukendte gerningsmænd, som dog kendte ansøgers identitet, hvorfor ansøger antager at overfaldet blev foretaget på onklens foranledning. I Danmark er ansøgeren endvidere blevet gravid med en ikke-muslimsk mand.

6.2.3 Tilknytning til Saddam Husseins styre

Enkelte sager omhandler fortsat konflikter, hvor ansøger eller ansøgers familiemedlemmer har arbejdet for Baath-partiet eller i Saddam Husseins administration, hvorfor de efter styrets fald har modtaget trusler eller været udsat for attentat.

Nævnet meddelte B-status til en arabisk mand fra Bagdad, som er tidligere medlem af Baath-partiet, politiofficer under Saddam Husseins Indenrigsministerium samt medlem af foreningen ”Præsidentens venner”, hvis medlemskab gav en række privilegier under Saddam Husseins styre. Efter styrets fald opnåede ansøgeren igen ansættelse som officer i administrationen, men flere af ansøgers nye kollegaer stræbte ansøger efter livet grundet hans tilknytning til det tidligere styre, hvorfor de arrangerede et attentatforsøg mod ansøger.

Nævnet meddelte ligeledes B-status til et arabisk ægtepar fra Bagdad, hvor manden er tidligere medlem af Baath-partiet og besad en højtstående embedsmandsstilling i Undervisningsministeriet under Saddam Hussein. Efter styrets fald har den mandlige ansøger tre gange været udsat for drabsforsøg, og han er blevet invalideret som følge af attentatforsøgene. Til trods for at ansøgerne opholdt sig i Irak i flere år efter drabsforsøgene, meddeltes de beskyttelse idet Nævnet vurderede, at de udrejste så snart den mandlige ansøgers helbredssituation tillod det.

6.2.4. Æresrelateret forfølgelse og retten til familieliv

En række sager omhandler familiestridigheder, hvor ansøgeren af forskellige grunde frygter æresdrab begået af familiemedlemmer og ikke forventer at kunne søge myndighedernes beskyttelse mod en sådan forbrydelse. Ofte omhandler sagerne forfølgelse grundet før- eller udenomsægteskabelige forhold eller forsøg på tvangsægteskab. I samtlige sager, hvor der meddeles asyl grundet frygt for æresdrab er ansøgeren kvinde.

Nævnet meddelte B-status til en kurdisk kvinde fra Kirkuk, som var flygtet fra et tvangsægteskab arrangeret af hendes bror. Broderen havde modtaget betragtelig økonomisk kompensation for ægteskabet på forhånd, og da ansøgeren ikke ønskede at indgå i ægteskabet, blev hun i en længere periode udsat for vold og trusler fra broderen. Ansøger udrejste efter et selvmordsforsøg. I Danmark har ansøger indgået ægteskab og venter et barn.

Nævnet meddelte ligeledes B-status til en arabisk kvinde fra Basra, som havde haft et seksuelt forhold uden for ægteskabet, hvorefter hun var blevet gravid. Ansøgeren forlod familien og flygtede til Danmark umiddelbart efter, at hun opdagede graviditeten. Ansøgerens familie har ikke accepteret hendes nye forhold, og hun frygter at blive udsat for æresdrab ved en tilbagevenden.

Nævnet meddelte B-status til en uledsaget, mindreårig kurdisk pige fra Dohuk grundet en konflikt med en lokal, magtfuld mand, som ansøger nægtede at indgå ægteskab med. Ansøgers forældre afslog kontinuerligt mandens ægteskabsønsker, men han blev i stigende grad truende overfor familien. Manden fremsatte dødstrusler mod ansøgeren, og da familien vidste at han tidligere havde slået egne familied medlemmer ihjel, vurderedes truslen reel og alvorlig, hvorefter ansøger udrejste.

Nævnet meddelte B-status til en turkmensk kvinde fra Kirkuk, som tidligere havde haft opholdstilladelse i Danmark som familiesammenført med hendes tidligere ægtefælle. Under ægteskabet blev ansøger udsat for grov vold og chikane, og da hun forlod ægtefællen blev hun som enlig kvinde af familiemedlemmer tvunget til at rejse tilbage til Irak. I Irak arrangerede familien et nyt ægteskab, hvor ansøger ligeledes blev udsat for vold. Ansøger frygter nu, at familien vil udsætte hende for æresdrab. Nævnet bemærkede, at det ikke er muligt for ansøger at opnå hjemlandets myndigheders beskyttelse.

I en lidt anden type sag meddelte Nævnet B-status til en uledsaget, mindreårig dreng fra Erbil som i en årrække sammen med sin søster og mor var blevet udsat for umenneskelig behandling af sin stedfar i form af grov vold og indespærring. Nævnet vurderede, at ansøger ikke kan opnå myndighedernes beskyttelse mod stedfaderens overgreb ved en tilbagevenden.

6.2.5. Konflikt med militser og væbnede grupper, herunder islamiske militser

En lang række sager omhandler konflikter med forskellige kendte eller ukendte islamiske militser grundet samarbejde med koalitionsstyrker og/eller det irakiske politi. Andre sager omhandler ansøgere, der har været udsat for kidnapning med henblik på økonomisk afpresning.

Nævnet meddelte B-status til en arabisk mand fra Mosul, som havde været ansat i den irakiske nationalgarde og var uddannet af amerikanske militærinstruktører. Ansøger havde herefter modtaget trusler fra en ukendt, islamisk milits, og ansøgerens hjem havde været udsat for angreb.

Nævnet meddelte ligeledes B-status til en kurdisk familie fra Mosul, hvor den mandlige ansøger havde haft en ledende stilling hos et irakisk firma, der arbejdede for det amerikanske militær. Familien var

herefter blevet udsat for trusler fra ukendte gerningsmænd og en bombe var sprunget udenfor familiens hus. Til trods for at Nævnet ikke vurderede den mandlige ansøgers forklaring om, at han ligeledes havde videregivet oplysning til den amerikanske efterretningstjeneste, som troværdig, meddeltes familien asyl, da bombeangrebet ikke kunne afvises at have forbindelse til den mandlige ansøgers arbejde på militærbasen.

Nævnet meddelte B-status til en arabisk mand fra Irak, som havde været kidnappet af den islamiske milits Al-Jaish Al-Islami med henblik på at afkræve ansøgers fader løsesum. Under tilbageholdelsen blev ansøger udsat for grov tortur og dødstrusler. Efter udbetaling af løsesummen blev ansøgeren løsladt, men ansøgerens far blev efterfølgende dræbt af militsen, da han nægtede at betale yderligere summer til militsen. Ansøger udrejste straks herefter, og har i Danmark fremlagt trusselsbreve og –videoer fra militsen. Endelig blev der ved en torturundersøgelse af ansøger konstateret god overensstemmelse mellem de fundne fysiske og psykiske symptomer og ansøgers forklaring om tortur under tilbageholdelsen.

Nævnet meddelte B-status til en arabisk mand fra Bagdad, som – udover driften af sin egen fabrik – arbejdede som meddeler for amerikanske militærstyrker. Som led i arbejdet fik han hjælp fra en amerikansk organisation til at udvide produktionen på fabrikken. Ansøgers arbejde som meddeler blev imidlertid opdaget, og han modtog skriftlige dødstrusler fra den islamiske milits Ansar Al-Sunna. Herefter blev ansøgers fabrik sprunget i luften, hvorved en fabriksvagt mistede livet. Ansøger blev herefter ligeledes truet af den afdøde vagts familie, der holdt ham ansvarlig for dødsfaldet. Herefter blev ansøgers bopæl beskudt af ukendte gerningsmænd, hvorefter ansøger udrejste. Nævnet vurderede dog, at alene konflikten med Ansar Al-Sunna er asylbegrundende og bemærkede, at ansøger ikke kan forventes at finde tilstrækkelig beskyttelse i KRI som evt. flugtalternativ.

6.3. Afslag

Det skal bemærkes at ansøgere, der tilhører de ovennævnte kategorier, i mange tilfælde modtog afslag i Flygtningenævnet. Flygtningenævnets afgørelse beror i hvert enkelt tilfælde på en konkret og individuel vurdering, og Nævnet gav afslag i 75 % af de behandlede sager.

6.3.1. Troværdighed

I de fleste sager meddeles afslag, fordi Nævnet ikke finder, at ansøgerens asylmotiv fremstår troværdigt eller sandsynligt. Der henvises herunder eksempelvis til, at centrale oplysninger om asylmotivet er fremkommet for sent i asylproceduren.

Langt størstedelen af troværdighedsafslagene omhandler sager, hvor ansøgerne er på flugt fra en konflikt med en ukendt milits eller en kendt islamisk milits, f.eks. Ansar Al-Sunna. Konflikten er typisk forårsaget af, at ansøgeren har tilknytning til det irakiske politi eller koalitionsstyrkerne enten som politimand, vagt, tolk eller på anden måde har bistået styrkerne i deres arbejde. Ansøger kan have modtaget trusselsbreve eller andre former for advarsler om at stoppe et sådant arbejde eller have været udsat for attentatforsøg. En del konflikter med de islamiske militser – særligt for helt unge mænd - omhandler forsøg på tvangshvervning til militser, f.eks. at deltage i væbnede aktioner mod koalitionsstyrkerne.

En anden type sager, der meget ofte får afslag grundet troværdighed, er sager, hvor ansøger frygter æresdrab grundet før- eller udenomsægteskabelige forhold. Konflikterne omhandler ofte unge mænd, hvis forhold til en kæreste er blevet opdaget eller mænd, som har modsat sig familiens ønske om ægteskab, hvorefter familien efterstræber ansøger grundet æreskrænkelser. I enkelte sager er konflikten forværret af, at ansøger efter ankomsten til Danmark er blevet gift mod familiens vilje.

En tredje, mindre gruppe, hvoraf flere får troværdighedsafslag er kristne ansøgere eller ansøgere, der er flygtet efter at have konverteret fra islam til kristendommen og dermed bragt sig i et modsætningsforhold til islamiske militser og/eller meget religiøse familiemedlemmer.

6.3.2. Ikke asylrelevante konflikter og generel forfølgelse og chikane, herunder IFA

En stor gruppe ansøgere med vidt forskellige asylmotiv meddeles afslag selv om Flygtningenævnet lægger forklaringen om asylmotivet til grund. Enten meddeles ansøgerne afslag med henvisning til at det påberåbte asylmotiv – om end alvorligt - ikke vurderes asylrelevant og dermed ikke kan føre til beskyttelse efter Udlændingelovens § 7. Andre meddeles afslag fordi forfølgelsen ikke vurderes at være tilstrækkelig intensiv eller fordi forfølgelsen vurderes at have karakter af generelle overgreb og chikane.

Her skal særligt fremhæves fire grupper:

Nævnet har i perioden behandlet i alt 11 sager vedrørende *yezidi-kurdere*, og i samtlige sager meddeles afslag. En række af sagerne har som asylmotiv – foruden de vanskeligheder yezidikurdere er konfronteret med i Irak – et sekundært asylmotiv (f.eks. konflikt med en islamisk milits). Men uanset troværdighedsvurderingen af dette sekundære asylmotiv, vurderer Nævnet i samtlige sager, at ”*de generelt vanskelige forhold for yezidier ikke findes at være af en sådan karakter, at de i sig selv begrundet asyl*”. Samme vurdering gør

sig gældende i sager, hvor forfølgelsen udelukkende skyldes ansøgers etnisk-religiøse baggrund som yezidi-kurder.

F.eks. meddelte Nævnet afslag til en ung, mandlig yezidi-kurder, som arbejdede som hyrde. Under sit arbejde er ansøgeren én gang blev udsat for et voldeligt overgreb og én gang forsøgt skudt på afstand af lokale familier, der ikke ønsker yezidikurdernes tilstedeværelse i området. Nævnet meddeler afslag, da *”Flygtningenævnet finder, at de pågældende overgreb fremstår som rettet mod den befolkningsgruppe, ansøgeren tilhører, og således ikke mod ham som individ. Flygtningenævnet finder ikke, at episoderne kan begrunde asyl for ansøgeren. Uanset at forholdene for yezidi-kurdere i ansøgerens hjemområde må anses for vanskelige, kan disse heller ikke i sig selv begrunde asyl”*

Nævnet meddelte afslag i 3 sager vedrørende kristne asylansøgere – foruden de ovennævnte troværdighedsafslag til kristne, herunder konvertitter – med henvisning til at de generelle, vanskelige forhold for kristne i såvel Bagdad, Mosul og Al-Gosh i Nordirak ikke er af en sådan karakter, at de i sig selv kan begrunde asyl. I en af sagerne fandt Nævnet imidlertid at ansøger - en assyrisk, kristen mand fra Mosul, som har haft nær tilknytning til sin lokale kirke og som kender flere kristne, der er blevet dræbt – vil være i en konkret og individuel risiko for forfølgelse i Mosul grundet sin kristne tro og ikke vil have mulighed for at opnå effektiv myndighedsbeskyttelse. Nævnet vurderede imidlertid også, at ansøger kan henvises til at tage ophold i det kurdisk kontrollerede område, KRI, hvorfor han meddeltes afslag.

Nævnet begrundede vurderingen med oplysninger fra baggrundsmateriale om, at kristne bliver vel modtaget i KRI, uanset hvilken del af Irak de kommer fra, og at der allerede må antages at eksistere et kristent netværk i KRI. Derudover bemærkede Nævnet, at ansøger som ung, arbejdsduelig mand vurderedes at være i stand til at etablere sig i KRI på et rimeligt niveau til trods for, at han ikke har familiemæssig tilknytning til området, ikke taler kurdisk og kun middelgodt arabisk. Netop faktorer som fraværet af familiemæssig tilknytning og kurdiske sprogkunderskaber er i andre sager (se afsnit 6.2.1) lagt til grund for at afvise anvendelsen af internt flugt alternativ til KRI.

Ganske få sager omhandler de i afsnit 1.5 beskrevne konflikter i grænseområdet langs KRI. Som eksempel kan nævnes en sag vedrørende en kurdisk mand fra Kirkuk på flugt fra en konflikt med Ansar al-Sunna grundet sit arbejde som politibetjent. Under behandlingen af asylansøgningen blev ansøger spurgt om muligheden for at tage ophold i KRI eller andet sted i Nordirak. Ansøgeren oplyste, at han som registreret Kirkuk-borger ikke har ret til ophold i Kurdistan eller andre områder i Nordirak. De danske udlændingemyndigheder tog ikke stilling til dette aspekt af ansøgers situation, da konflikten med Ansar al-Sunna var den primære.

Endelig bemærker Nævnet – særligt i flere af de nyeste afslag – at Nævnet som grund for afslaget bl.a. har lagt vægt på, at trusler fremsat mod ansøger (f.eks. fra en islamisk milit) er fremsat for mere end 1½-2½ år siden, hvorfor ansøgerne ved en tilbagevenden ikke længere vurderes at være i konkret risiko for forfølgelse. I flere af denne type sager er ansøger flygtet fra Irak og indrejst i EU umiddelbart efter modtagelsen af trusler, men har opholdt sig i EU i mere end to år uden at få deres asylansøgning realitetsbehandlet grundet fraværet af en reel asylprocedure i Grækenland, hvor mange irakiske ansøgere indrejser først.

6.4. Afsluttende sammenligning med UNHCR guidelines af juli 2010

Flygtningenævnet har i perioden meddelt afslag i over 50 sager vedrørende ansøgere fra de 5 centrale provinser, samt meddelt afslag til ansøgere fra minoritetsgrupper, såsom yezidikurdere og kristne. Afslagene rummer som beskrevet ovenfor både troværdighedsafslag samt afslag, hvor Nævnet vurderer, at de generelle vanskelige forhold ikke i sig selv er asylbegrundende.

7. Dansk udsendelsespraksis

Den 13. maj 2009 indgik Danmark en hjemsendelsesaftale med Irak, hvilket betød at de danske myndigheder påbegyndte tvangsmæssig hjemsendelse af irakere også til syd- og central Irak.

Efterfølgende indledte Rigspolitiet et samarbejde med de irakiske myndigheder om identifikation af de afviste irakere i Danmark. Dette samarbejde betød blandt andet, at en irakisk delegation af ikke nærmere identificerede irakiske myndighedspersoner interviewede en række frihedsberøvede afviste irakiske asylansøgere i Danmark.

Rigspolitiets nationale Udlændingecenter (NUC) skriver vedrørende proceduren for udsendelse af afviste irakiske asylansøgere:

”På baggrund af tilbagetagelsesaftalen har Rigspolitiet løbende forelagt konkrete sager for myndighederne i Irak i overensstemmelse med procedurerne i aftalen. Rigspolitiet har i den forbindelse på baggrund af oplysningerne i de enkelte sager udfyldt et særligt skema, som er knyttet til tilbagetagelsesaftalen, og som skal gøre det muligt for myndighederne i Irak at identificere de enkelte udlændinge som statsborgere i Irak. Rigspolitiet har endvidere vedlagt eventuelle dokumenter, som udlændingene har afleveret til de danske myndigheder, til støtte for de irakiske myndigheds fastlæggelse af nationalitet og identitet. De irakiske myndigheder har efterfølgende i nogle af sagerne underrettet Rigspolitiet om, at de pågældende udlændinge er identificeret som irakiske statsborgere. I andre sager har de irakiske myndigheder – bl.a. med henvisning til

manglende eller falske/forfalskede dokumenter – ikke kunnet identificere udlændingene som irakiske statsborgere. Tilbagetagelsesaftalen åbner mulighed for, at de irakiske myndigheder kan afholde interviews med de personer, som de irakiske myndigheder ikke umiddelbart har kunnet identificere som irakiske statsborgere. Sådanne interviews har i en del tilfælde medført, at der har kunnet ske identifikation af de pågældende som irakiske statsborgere. Siden indgåelsen af tilbagetagelsesaftalen har Rigspolitiet løbende gennemført tvangsmæssige udsendelser til Irak såvel med chartrede fly, herunder i samarbejde med andre europæiske lande, som med almindelige rutefly. Hertil kommer, at der foretages frivillige udsendelser, herunder til andre destinationer i Irak end Bagdad. Udsendelserne er forløbet planmæssigt – dog således at enkelte udsendelser har givet anledning til en del presseomtale og demonstrationer mv. i forbindelse med selve gennemførelsen af udsendelsen. Udsendelser blev stillet i bero i en kortere periode i marts 2010 i forbindelse med valget i Irak, men er efterfølgende genoptaget. Rigspolitiet vil således fortsætte bestræbelserne på at udsende afviste irakiske asylansøgere til Irak i overensstemmelse med tilbagetagelsesaftalen. Irak åbnede i februar 2007 en ambassade i København. Ambassaden udsteder pas gældende til tilbagerejse til Irak. Rigspolitiet har fået udstedt pas til irakiske statsborgere, der er i besiddelse af et nationalitetsbevis, et identitetskort eller anden form for identitetsdokument. Efter aftale med ambassaden kan der ske fremstilling af den pågældende udlænding på ambassaden. Ambassaden accepterer, at Rigspolitiet udsteder EU laissez-passer i forbindelse med ledsagede og uledsagede udsendelser. En dansk delegation bestående af repræsentanter fra Rigspolitiet og Integrations-ministeriet gennemførte i februar 2011 et besøg i Irak, hvorunder der blev afholdt møde med de irakiske immigrationsmyndigheder. Der blev under mødet aftalt nye procedurer for den praktiske forelæggelse af sager for de irakiske myndigheder. Samarbejdet med den irakiske ambassade i Danmark og de irakiske immigrationsmyndigheder er velfungerende.”¹⁸⁹

Pr. 30. april 2011 var der alt 56 personer fra Irak i aktuel udsendelsesposition.

¹⁸⁹ NUC, juni 2011 vedr. Irak.

8. LITTERATURLISTE

Amnesty International

Civilians Under Fire, 26. april 2010

<http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE14/002/2010/en/c9dc5d8d-95fa-46e4-8671-cd9b99d0378c/mde140022010en.pdf>

Days of Rage Protests and Repressions in Iraq, april 2011

<http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE14/013/2011/en/991fffba-1762-43d1-8b4f-1555eb568d17/mde140132011en.pdf>

Sexual minorities and the Law: A Survey, juli 2006

<http://www.asylumlaw.org/docs/sexualminorities/World%20SurveyAHomosexuality.pdf>

BBC News

Iraq Timeline, anvendt 18. september 2011

http://news.bbc.BBC news Iraq Timeline.co.uk/2/hi/middle_east/737483.stm

CIA

CIA World Factbook Afghanistan, opdateres ugentligt, anvendt 13. september 2011.

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/iz.html>

Congressional Research Service

The Kurds in Post Saddam Iraq, oktober 2010

<http://www.fas.org/sgp/crs/mideast/RS22079.pdf>

Encyclopædia Britannica

"Iraq." *Encyclopædia Britannica Online*, anvendt 13 Sep. 2011.

<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/293631/Iraq>

FN's sikkerhedsråd

Third report of the Secretary-General pursuant to paragraph 6 of resolution 1936(2010), juli 2011.

http://www.uniraq.org/FileLib/misc/SG_Report_S_2011_435_EN.pdf

Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Iraq (UNSC Children and Armed Conflict Report), 15. juni 2011

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/reliefweb_pdf/node-421289.pdf

Foreign and Commonwealth Office (FCO), UK (kun som refereret i UK Home office, august 2011.)

FCO letter entitled *Mixed Sunni/Shia Marriage*, 10. maj 2011 (hard copy)

Freedom House

Freedom in the World – Iraq (2011), maj 2011

<http://freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2011&country=8058>

Women's Rights in the Middle East and North Africa 2010, 3. marts 2010

http://freedomhouse.org/uploads/special_report/section/255.pdf

Guardian News

US and UK failing to take Iraq's gay pogrom seriously, 23. juni 2010

<http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2010/jun/23/gay-people-iraq>

Human Rights Watch

At a Crossroads- Human Rights in Iraq Eight Years after the US-Led Invasion, 2. februar 2011.

<http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/iraq0211W.pdf>

World Report 2011, 24. januar 2011

<http://www.hrw.org/en/world-report-2011/iraq>

ICRC

Operational Update January-February 2011, Iraq women struggle to make ends meet, 30. marts 2011.

<http://www.icrc.org/eng/assets/files/2011/iraq-update-01-02-2011-icrc-eng.pdf>

International Crisis Group (ICG)

Iraq and the Kurds: Confronting withdrawals fears, 28. marts 2011

http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1301925548_103-20iraq-20and-20the-20kurds-20-20confronting-20withdrawal-20fears.pdf

International, Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA)

State sponsored homophobia, A world survey of laws prohibiting sex activity between consenting adults, maj 2010

http://old.ilga.org/Statehomophobia/ILGA_State_Sponsored_Homophobia_2010.pdf

Iraqi Coalition Casualties Count, anvendt den 18. september 2011

<http://www.icasualties.org/Iraq/IraqiDeaths.aspx>

Jane's Sentinel Country Risk Assessment , Iraq (kun som refereret i UK Home office, august 2011)

Executive Summary, 21. marts 2011.

Security and Foreign Forces, senest opdateret 6 september 2010

Minority Rights Group International (MRG)

Still Targeted: Continued Persecution of Iraq's Minorities, juni 2010

<http://www.minorityrights.org/10042/reports/still-targeted-continued-persecution-of-iraqs-minorities.html>

State of the Worlds Minorities and Indigenous Peoples 2011, juli 2011

<http://www.minorityrights.org/10848/state-of-the-worlds-minorities/state-of-the-worlds-minorities-and-indigenous-peoples-2011.html>

Rigspolitiets nationale udlændingecenter (NUC)

Status på arbejdet med udsendelse af afviste asylansøgere, juni 2011

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/4E2A1C3F-C49F-4776-91EE-9446FFAA072F/0/status_udsendelse_af_afviste_asylansogere_juni_2011.pdf

Transparency International

Corruption Perception Index, 26. maj 2010

http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2010

Udlændingeservice

Honour Crimes against Men in Kurdistan Region of Iraq (KRI) and the Availability of Protection. Report from Danish Immigration Service's fact-finding mission to Erbil, Sulemaniyah and Dahuk, KRI. 6-20 January 2010, marts 2010

<http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/3E22AAC6-C28F-420B-9EDB-B8D2274D3E2D/0/KRGrapport%C3%86resdrabjan2010SLUTRAPPORT.pdf>

Security and Human Rights in South/Central Iraq, Report from Danish Immigration Service's fact-finding mission to Amman, Jordan and Baghdad, Iraq, 25 February to 9 March and 6 to 16 April 2010, september 2010.

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/7F24EA1B-1DC7-48AE-81C4-C097ADAB34FD/0/Rapport_Security_and_HR_in_South_Central_Iraq.pdf

Update on Entry Procedures at Kurdistan Regional Government (KRG) Checkpoints and Residence in Kurdistan Region of Iraq (KRI). Report from Danish Immigration Service's fact-finding mission to Erbil, Suleimaniyah and Dahuk, KRI, 7 to 24 March 2011, juni 2011.

<http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/49AD35A7-755F-48A0-A7CC-5B755CD594AC/0/KRGFFMrapportjuni2011.pdf>

UK Home office – UK Border Agency

Iraq, Country of Origin Information, 30. august 2011

<http://www.ukba.homeoffice.gov.uk/sitecontent/documents/policyandlaw/coi/iraq/report-08-11.pdf?view=Binary>

UN Assistance Mission for Iraq (UNAMI)

Human Rights Report, 1 July – 31 December 2009, anvendt 22. september 2011.

http://www.uniraq.org/documents/UNAMI_Human_Rights_Report16_EN.pdf

UNHCR

UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers, april 2009

<http://www.unhcr.org/refworld/docid/49f569cf2.html>

Note on the Continued Applicability of the April 2009 UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers, 28. juli 2010.

<http://www.unhcr.org/refworld/docid/4c4fed282.html>

Indlæg vedrørende spørgsmål om IFA for en kurder fra Kirkuk til KRG, 10. januar 2011

US Commission on International Religious Freedom (USCIRF)

Annual Report 2011 – The Commission's Countries of Particular Concern – Iraq, maj 2011

<http://www.uscifr.gov/images/book%20with%20cover%20for%20web.pdf>

US Department of Labor

2009 Findings on the Worst Forms of Child Labor, 15. december 2010

<http://www.dol.gov/ilab/programs/ocft/pdf/2009OCFTreport.pdf>

US Departement of State

Country Report on Human Rights Practices 2010, 8. april 2011.

http://www.state.gov/g/drl/rls/irf/2010_5/168265.htm

July- December 2010 International Religious Freedom Report, 13. september 2011

http://www.state.gov/g/drl/rls/irf/2010_5/168265.htm

Background Note: Iraq, 2. maj 2011.

<http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/6804.htm>

Women Living Under Muslim Laws

Iraq: Widows Organization harnessing women's economic contributions, anvendt 22. september 2011

<http://www.wluml.org/fr/node/5944>